

UZASADNIENIE

Obszar Natura 2000 Dolna Odra PLH320037 został wyznaczony w związku z wypełnieniem zobowiązań Polski wynikających z Dyrektywy Rady w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory i uznany za obszar o znaczeniu dla Wspólnoty (OZW). Obszar Natura 2000 został zatwierdzony decyzją Komisji 2009/93/WE z dnia 12 grudnia r. przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. U. L 43 z 13.2.2009, str. 63). Wymieniony akt prawny został zastąpiony decyzją Komisji 2013/23/UE z dnia 16 listopada 2012 r. w sprawie przyjęcia szóstego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. U. L 24 z 26.1.2013, str. 58).

Na podstawie art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235, 1238), zwanej dalej ustawą OOŚ, do zadań regionalnego dyrektora ochrony środowiska, należy w szczególności ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 na zasadach i w zakresie określonych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627, 628 i 842), zwanej dalej ustawą o ochronie przyrody.

W związku z powyższym, regionalny dyrektor ochrony środowiska, jako organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 na podstawie przepisu art. 27a ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, oraz koordynujący w myśl przepisu art. 32 ust. 3 ww. ustawy, funkcjonowanie obszarów Natura 2000 na obszarze swojego działania, obowiązany jest do sporządzenia oraz przyjęcia środków ochrony, o których mowa w regulacji art. 28 ustawy o ochronie przyrody.

Zgodnie z dyspozycją art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych na okres 10 lat; pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty lub od dnia wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków. Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Podstawowym celem opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 jest jak najszybsze rozpoczęcie działań niezbędnych dla skutecznej ochrony obszaru, czyli zapewnienie, że stan siedlisk przyrodniczych i gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar nie zostanie pogorszony, a wręcz zapewnione zostanie dążenie do osiągnięcia właściwego stanu ochrony. Realizacja tak sformułowanego celu działań ochronnych, w szczególności na gruntach stanowiących własność prywatną, wymogła na ustawodawcy decyzje o nadaniu planu zadań ochronnych normy prawnej ustanawianej, w formie zarządzenia, jako akt prawa miejscowego.

Szczegółowy tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych oraz zakres prac koniecznych do wykonania na potrzeby przygotowania projektu planu, określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 184 ze zm.), a także rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 kwietnia 2012 r. zmieniające

rozporządzenie w sprawie sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2012 r. poz. 506).

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody, projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
  - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków zwierząt oraz ich siedlisk,
  - b) działań związanych z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania,
  - c) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
  - d) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru (art. 28 ust.10 ustawy).

Przy opracowaniu projektu planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Dolna Odra PLH320037, kierowano się także oprócz wyżej przytoczonych aktów prawa, wytycznymi Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 oraz Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 wersja 2012.1.

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 położonego na terenie więcej niż jednego województwa ustanawiają wspólnie na podstawie art. 28 ust. 8 ustawy o ochronie przyrody, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, regionalni dyrektorzy ochrony środowiska, na których obszarze działania znajdują się części tego obszaru. W związku z powyższym, zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych ostoju, obszar Natura 2000 Dolna Odra PLH320037, mimo, iż obejmuje znaczną powierzchnię 30 458,1 ha, położony jest w całości w granicach administracyjnych województwa zachodniopomorskiego, przytoczony wyżej przepis prawa nie ma zastosowania w niniejszym postępowaniu.

Sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z przepisem art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, ma obowiązek zapewnienia możliwości zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu, a także z regulacją przepisu art. 28 ust. 4 ustawy, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i trybie określonym w ustawie OOS, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu dokumentu.

W myśl przepisu art. 59 ust 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206), projekt planu zadań ochronnych, wymaga uzgodnienia z właściwym miejscowo wojewodą.

W toku prac planistycznych związanych ze sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Dolna Odra PLH320037, dokonano następujących czynności:

- 1) Opisano granice obszaru Natura 2000 w oparciu o 11219 punktów węzłowych, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PUWG 1992 (PL-1992), zgodnie z wymogiem rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1247).
- 2) W toku prac nad planem zadań ochronnych zweryfikowano informacje o obszarze Natura 2000 oraz zidentyfikowano następujące przedmioty ochrony:
  - 2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (*Corynephorus*, *Agrostis*),
  - 3140 Twardowodne oligo-i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic (*Charcteria* spp.),
  - 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*,
  - 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*)
  - 3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodion rubri* p.p. i *Bidention* p.p.,
  - 4030 Suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *Pohlio-Callunion*, *Calluno-Arctostaphylion*)
  - 6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*)
  - 6210 Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis* *Festucion pallentis*),
  - 6410 Zmienneowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*),
  - 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylin alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*),
  - 6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
  - 6440 Łąki selernicowe (*Cnidion dubii*),
  - 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*),
  - 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*),
  - 9160 Grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*),
  - 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*),
  - 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*),
  - 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzożowo-sosnowe bagienne lasy borealne,
  - 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe,
  - 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*),
  - 91I0 Ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti-petraeae*),
  - 1318 Nocek łydkowłosy *Myotis dasycneme*,

- 1324 Nocek duży *Myotis myotis*,
  - 1337 Bóbr europejski *Castor fiber*,
  - 1355 Wydra *Lutra lutra*,
  - 1352 Wilk *Canis lupus*,
  - 1166 Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus (Triturus cristatus cristatus)*,
  - 1188 Kumak nizinny *Bombina bombina*,
  - 6144 Kiełb białopłetwy *Gobio albipinnatus*,
  - 1130 Boleń *Aspius as pius*,
  - 1149 Koza *Cobitis taenia*,
  - 1083 Jelonek rogacz *Lucanus cereus*,
  - 1084 Pachnica dębowa *Osmoderma eremita (Osmoderma barnabita)*,
  - 1088 Kozioróg dębosz *Cerambyx cerdo*,
  - 4056 Zatoczek łamliwy *Anisus vorticulus*.
- 3) Dokonano oceny stanu ochrony ww. przedmiotów ochrony dla których wyznaczono obszar Natura 2000 na podstawie parametrów określonych rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.
  - 4) Przeanalizowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu przedmiotów ochrony obszaru oraz oceny prawdopodobnych kierunków zmian uwarunkowań przyrodniczych, społecznych, gospodarczych i ich możliwego wpływu na parametry oceny stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk. Dokonana analiza wykazała, iż do najistotniejszych istniejących zagrożeń obszaru Natura 2000 należą: niewłaściwe użytkowanie płątów siedlisk przyrodniczych lub zaniechanie użytkowania, oraz wycofywanie się charakterystycznej roślinności na rzecz gatunków obcych i ekspansywnych. Potencjalne zagrożenia to przede wszystkim zmiana warunków hydrologicznych. Kody zagrożeń (określonych załącznikiem nr 3 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia .....) podano zgodnie z opracowaniem Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska „Podręcznik Platforma Komunikacyjno-Informacyjna. Plany zadań Ochronnych Natura 2000, jako narzędzie wspomagające tworzenie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000. Wersja 2013.2”.
  - 5) Sformułowano cele działań ochronnych do osiągnięcia w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych w sposób umożliwiający monitoring i weryfikację oraz postęp w realizacji. Dla przedmiotów ochrony wskazano utrzymanie lub przywrócenie naturalnego charakteru siedlisk przyrodniczych.
  - 6) Ustalono działania ochronne zapewniające osiągnięcie celów działań ochronnych, a zwłaszcza monitoring przyjętych parametrów stanu ochrony przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000. W odniesieniu do siedlisk przyrodniczych są to wskazania do właściwego użytkowania (koszenie, wypas, zalecenia dotyczące gospodarki leśnej) oraz promocja programów wsparcia z tytułu dochodowości. Natomiast w odniesieniu do gatunków, będących przedmiotami ochrony są to m.in.: pozostawianie starodrzewi, edukacja społeczeństwa, wskazania dotyczące lokalizacji inwestycji mogących mieć znaczący negatywny wpływ na te gatunki.
  - 7) Zaprojektowano działania dotyczące monitoringu stanu ochrony wszystkich przedmiotów ochrony obszaru oraz realizacji celów działań ochronnych zgodnie z wymogami ich ochrony. Przedmiotowy monitoring realizowany będzie zgodnie z obowiązującymi standardami metodycznymi stosowanymi w monitoringu siedlisk przyrodniczych i

gatunków przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska. Realizacja tych działań umożliwi w przyszłości sprawującemu nadzór nad obszarem Natura 2000 wypełnienie przepisu art. 31 ustawy o ochronie przyrody.

- 8) Sformułowano wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin Boleszkowice, Cedynia, Chojna, Widuchowa, Gryfino, Kołbaskowo, Miasta Szczecin, Mieszkowice, Moryń oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego Szczecin gmin Miasta Szczecin i Mieszkowice.
- 9) W trakcie prac nad sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych, ustalono brak potrzeby sporządzenia planu ochrony dla części lub całości obszaru Natura 2000.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, wykonując dyspozycję wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* oraz § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. *w sprawie sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*, a także art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, obwieszczeniem z dnia 28 marca 2011 r. znak: znak: WOPN-ZP.6320.2.2011.BG podał do publicznej wiadomości informację o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Dolna Odra PLH320037, podając informację o:

- 1) przystąpieniu do opracowania projektu dokumentu i jego przedmiocie,
- 2) możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu,
- 3) możliwości składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie 21-dniowy termin ich składania,
- 4) a także wskazał organ właściwy do rozpatrzenia uwag i wniosków.

Powyższy obowiązek w zakresie podania ww. informacji do publicznej wiadomości wykonano zgodnie z czynnościami określonymi w przepisie art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, publikując w ustawowo przewidzianym terminie wskazane wyżej informacje w formie obwieszczenia z dnia 28 marca 2011 r. znak: znak: WOPN-ZP.6320.2.2011.BG:

- 1) na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie,
- 2) na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie,
- 3) na tablicy ogłoszeń wszystkich jednostek samorządu terytorialnego objętych granicami obszaru Natura 2000,
- 4) w prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu.

Powyższa procedura w trybie art. 39 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, zgodnie ze stanowiskiem Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (pismo z dnia 22.11.2011 r. znak: DON-WP.082.1.25.2011.JM) została przeprowadzona zarówno na etapie przed przystąpieniem do opracowania projektu dokumentu, jak również na etapie

sporządzonego projektu aktu normatywnego (tj. zarządzenia ustanawiającego plan zadań ochronnych).

W związku z powyższym, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, obwieszczeniem z dnia 26 marca 2012 r. znak: WOPN-ZP.6320.1.2012.BG podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do konsultacji społecznych sporządzonego projektu zarządzenia ustanawiającego plan zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Dolna Odra PLH320037, zgodnie z czynnościami określonymi w art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

Na etapie procedury konsultacji społecznych projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Dolna Odra PLH320037 wpłynęły do ww. organu następujące uwagi i wnioski ze strony opinii publicznej:

1. Znak pisma:

Data pisma: 18.04.2012 r.

Data wpływu pisma:

Podmiot zgłaszający: Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie, ul. Jagiellońska 32, 70 – 382 Szczecin.

Treść uwagi 1: Zapis (lp. 26, załącznik nr 4): "przywrócenie właściwego stanu ochrony dla wilka" - do jakiego stanu należy przywrócić? Właściwszym byłby zapis: uzyskanie właściwego rozpoznania stanu populacji wilka,

Sposób rozpatrzenia uwagi 1:

Uwagi nie uwzględniono. Wilka przywrócić należy do właściwego stanu ochrony (FV). Stan ochrony określa się za pomocą odpowiednich parametrów, a perspektywę osiągnięcia celu działań ochronnych w przypadku wilka oceniono na 40 lat.

Treść uwagi 2: Zapis (lp. 4, zał. nr 5): "znaczne rozrzedzenie drzewostanu. W powstałych i istniejących

lukach w miejscach ze zwartym runem trzcinnika piaskowego zedrzyć darń odsłaniając skałę macierzystą (piaski)". Prosimy o wyjaśnienie zasadności działania. Po odsłonięciu skały macierzystej, nastąpi w naturalny sposób powrót do stanu wyjściowego,

Sposób rozpatrzenia uwagi 2:

Uwagę uwzględniono. Zmodyfikowano zapis dla jasności z „Znaczne rozrzedzenie drzewostanu. W powstałych i istniejących lukach w miejscach ze zwartym runem trzcinnika piaskowego zedrzyć darń odsłaniając skałę macierzystą (piaski).” na „Znaczne rozrzedzenie drzewostanu. W powstałych lukach i istniejących ale porośniętych zwartym runem trzcinnika piaskowego usunąć górną warstwę gleby odsłaniając skałę macierzystą (piaski). W pierwszym roku realizacji zadania wykonać zabieg na powierzchniach próbnych i kontynuować po dwuletnim monitoringu w przypadku poprawy stanu siedliska”. Opisany zabieg stosowany jest przy restoracji wydm i muraw (np. Van Til, M., Snater, H., Kemmers, R.H., Hoogzaad, Y., Tietema, A. 2008).

Treść uwagi 3: Zapis (lp. 15, zał. nr 5): "wypasać w sezonie pastwiskowym trwającym od dnia 1 maja do dnia 15 października przy obsadzie zwierząt 0,4 - 0,6 DJP/ha, przy maksymalnym obciążeniu pastwiska do 5 DJP ha (2,5 t/ha)". Zapis nie do zrealizowania przez LP, z uwagi na całkowite ustąpienie gospodarki pasterskiej. Wypas na gruntach w zarządzie LP, obecnie realizowany w ramach programu Life+ przez Klub Przyrodników ze Świebodzina. Proponujemy w podmiocie odpowiedzialnym za wykonanie wpisać: na gruntach w zarządzie LP, na czas uzyskiwania dotacji przez organizacje społeczne.

Sposób rozpatrzenia uwagi 3:

Uwagę uwzględniono. Uwzględniono propozycję dopisku.

Treść uwagi 4: Zapis (lp. 19, zał. nr 5): "utrzymanie lub przywrócenie użytkowania - łąki zarastające krzewami i drzewami powinny być wykarczowane, ekstensywne koszenie (wysokie, jesienne, w odstępach 2-3 lat, połączone ze zbiorem siana). Kosić, co roku w terminie od dnia 15 września do dnia 30 października w sposób nieniszczący runi roślinnej j pokrywy glebowej, nie więcej niż jeden pokos w roku; wysokość koszenia optymalnie 15cm". Proponujemy zmianę zapisu: "utrzymanie lub przywrócenie użytkowania – łąki zarastające krzewami i drzewami powinny być wykarczowane, ekstensywne koszenie (wysokie, połączone ze zbiorem siana). Kosić, co roku w terminie od dnia 15 lipca do dnia 30 września w sposób nieniszczący runi roślinnej i pokrywy glebowej, nie więcej niż jeden pokos w roku (część tych gruntów jest w dzierżawie, dzierżawcy pobierają dotacje unijne, dlatego należy uwzględnić nałożone na nich terminy koszeń).

Sposób rozpatrzenia uwagi 4:

Uwagi nie uwzględniono. Koszenie wczesnoletnie powodowałoby degradację łąk trzęślicowych i zagroziłoby temu siedlisku. Ustalone warunki są zgodne z wymogami wariantu 4.4. płatności rolnośrodowiskowych (wyróżniającego się wysoki dopłatami).

Treść uwagi 5: Zapis (lp. 27, zał. nr 5): "dopuszczenie prowadzenia ekstensywnego wypasu w płatach siedliska. Wypasanie w sezonie pastwiskowym trwającym od dnia 1 maja do dnia 15 października przy obsadzie zwierząt 0,4-0,6DJP/ha, przy maksymalnym obciążeniu pastwiska do 5DJPha (2,5t/ha)". Wnosimy o wykreślenie z podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie: Nadleśnictwa, RDLP Szczecin. Właścicielem działki nr 56/1, obrębu Stara Rudnica jest Gmina Cedynia,

Sposób rozpatrzenia uwagi 5:

Uwagę uwzględniono. Zmieniono podmioty odpowiedzialne za wykonanie działania.

Treść uwagi 6: Zapis (lp. 43, zał. nr 5): "uwzględnienie potrzeb ochrony muraw zalesionych w przeszłości i ulegających degeneracji na etapie tworzenia planów urządzenia lasów nadleśnictw ew. stworzenie spójnego dla całego obszaru programu ochrony czynnej tego typu siedlisk. Konieczna jest ich inwentaryzacja i ustalenie zasad postępowania - ratowanie (wzmacnianie) ginących populacji rzadkich gatunków kserotermicznych, rozluźnianie zwarcia, tworzenie luk, eliminacja gatunków silnie zacieniających". Nie ma potrzeby tworzenia programu, wystarczą odpowiednie zapisy w planie urządzenia lasu.

Sposób rozpatrzenia uwagi 6:

Uwagi nie uwzględniono. Dotychczasowy zapis należy utrzymać (konieczność opracowania eksperckiego), ponieważ nie można mieć pewności, że autorzy planów

urządzenia lasu dokonają trafnych, specjalistycznych ustaleń w zakresie potrzeb i metod ochrony pozostałości dawnych muraw.

Treść uwagi 7: Zapis (lp. 56 zał. nr 5): Wprowadzić do planów urządzania lasów i praktyki leśnej zakaz wprowadzania przynajmniej w obszarze występowania siedliska obcych siedliskowo i geograficznie gatunków (dot. to zwłaszcza świerka, daglezi, modrzewia). Proponuje się dla omawianych siedlisk przyrodniczych wprowadzić zapis - Wprowadzić do planów urządzania lasów i praktyki leśnej zakaz wprowadzania gatunków, w obszarze występowania siedliska obcych siedliskowo i geograficznie gatunków, jako gatunków tworzących typy drzewostanów (dot. to zwłaszcza świerka, daglezi, modrzewia).

Sposób rozpatrzenia uwagi 7:

Uwagę uwzględniono. Uwzględniono propozycję zapisu.

Treść uwagi 8: Zapis (lp. 57, zał. nr 5): "wprowadzić do planów urządzania lasów nadleśnictw dla całego obszaru w granicach ostoi Natura 2000 zakaz introdukcji gatunków inwazyjnych (w tym przypadku dot. to zwłaszcza dębu czerwonego, robinii klonu jesionolistnego)" - Lasy Państwowe nie introdukują gatunków inwazyjnych. Wnosimy o wykreślenie zapisu.

Sposób rozpatrzenia uwagi 8:

Uwagę uwzględniono częściowo. Usunięto słowo „nadleśnictw” pozostawiając zakaz wprowadzania do lasów gatunków inwazyjnych. Zakaz dotyczy wszystkich lasów i jako zgodny z zasadami gospodarowania RDLP nie powinien być dla wnioskującego problematyczny. Poza tym ze względu długą perspektywę obowiązywania planu i istotne znaczenie tego ustalenia dla ochrony siedlisk – zasadne jest jego utrzymanie na wypadek zmian zasad gospodarowania, zmian własnościowych itp. wpływających na gospodarowanie w lasach różnych własności.

Treść uwagi 9: Zapis (lp. 59, zał. nr 5): "kontynuowanie, w ramach realizowanej gospodarki leśnej, działań mających na celu utrzymanie ilości martwego drewna i starych drzew. Docelowo łączne zasoby martwego drewna w siedlisku powinna wynosić minimum 3%". Jakie kryteria zadecydowały o ustaleniu min. 3% drewna martwego. Proponuje się wykreślić: docelowo łączne zasoby martwego drewna w siedlisku powinna wynosić minimum 3%.

Sposób rozpatrzenia uwagi 9:

Uwagę uwzględniono. W trakcie prac nad Planem nie uzyskano merytorycznych uzasadnień dla określonych procentowo wartości niezbędnych zasobów martwego drewna. To kwestia wymagająca opracowania eksperckiego, optymalnie w skali ponadlokalnej.

Treść uwagi 10: Zapis (lp. 60, zał. nr 5): "w oparciu o sieć powierzchni lasów objętych szczególną ochroną, użytków ekologicznych na zadrzewieniach, rezerwatów, wydzielen stanowiących strefę ochrony ścisłej zwierząt wytypowanie płatów, które pełnić będą funkcje powierzchni referencyjnych dla siedliska i jego odmian lokalnych. W przypadku objęcia odpowiedniego płatu siedliska powierzchniami chronionymi utworzenie powierzchni referencyjnych na najlepiej zachowanych i reprezentatywnych płatach, o powierzchni równej co najmniej jednemu procentowi powierzchni danego siedliska w ostoi" (dla siedlisk 9110, 91 FO). Wnoskujemy o wykreślenie zapisu "o powierzchni równej co najmniej jednemu procentowi powierzchni danego siedliska w ostoi". Jakie kryteria zadecydowały o przyjęciu takiego wskaźnika procentowego?

Sposób rozpatrzenia uwagi 10:

Uwagę uwzględniono. Wskaźnik sugerował faktycznie rozpaczliwie mały udział powierzchni referencyjnej, jako wystarczający.

Treść uwagi 11: Zapis (lp. 61, zał. nr 5): "wprowadzenie do planów urządzania lasów preferencji rębni stopniowych (wobec rębni częściowej IIa) o wydłużonym okresie" - zapis kontrowersyjny, potrzeby na gruncie muszą decydować o wyborze rębni. W Polsce rębnia stopniowa stosowana jest głównie w warunkach górskich.

Sposób rozpatrzenia uwagi 11:

Uwagę uwzględniono częściowo. O wyborze rębni decydować powinny potrzeby na gruncie, ale także uwarunkowania formalno-prawne, a wymogi ochrony leśnych siedlisk przyrodniczych wskazują na potrzebę stosowania zróżnicowanych reżimów użytkowania drzewostanów, w tym także użytkowanych ekstensywnie. Tym niemniej zapis złagodzone z „Wprowadzenie do planów urządzania lasów preferencji rębni stopniowych (wobec rębni częściowej IIa) o wydłużonym okresie odnowienia.” Do „Uwzględnić w planach urządzania lasów stosowanie na siedliskach grądowych rębni stopniowych (wobec rębni częściowej IIa) o wydłużonym okresie odnowienia” (uwzględnienie zamiast preferencji i dot. tylko płatów siedlisk przyrodniczych w obszarze Natura 2000 – to b. łagodne ustalenie. Poza tym zgodnie z informacją RDLP o stosowaniu tego typu rębni na obszarach górskich – ustalenie dotyczy siedlisk najczęściej zboczowych).

Treść uwagi 12: Zapis (lp. 62, zał. nr 5): "wydzielenie w obrębie siedliska lasu świeżego typu "grądowego" z dobozem składu drzewostanu zgodnego z naturalnym" jest niezrozumiałą. Niezbędna jest jego interpretacja,

Sposób rozpatrzenia uwagi 12:

Uwagę uwzględniono. Zapis usunięto.

Treść uwagi 13:

- Zapis (lp. 65, zał. nr 5): "przebudowa drzewostanów sosnowych na siedliskach kwaśnych dąbrów dębem a nie bukiem" (dot. siedliska 9190) - zdaniem RDLP nie ma przeciwwskazań do wprowadzania buka w formie domieszki, zgłasza w naturalnym zasięgu występowania tego gatunku. Proponuje się zmianę zapisu: "przebudowa drzewostanów sosnowych na siedliskach kwaśnych dąbrów, zgodnie z zapisami Porozumienia nr 1/2009 z dnia 23 listopada 2009 r. zawartego pomiędzy Dyrektorem RDLP w Szczecinie a Dyrektorem RDOŚ w Szczecinie.
- Zapis (lp. 66, zał. nr 5): "eliminacja z odnowień sztucznych buka w obszarze występowania siedliska i w jego sąsiedztwie" - uwaga jak wyżej (lp. 30, zał. nr 5 przy obszarze N2000 - Dolina Płoni i Jezioro Miedwie).

Sposób rozpatrzenia uwagi 13:

Uwagę uwzględniono częściowo. W obszarze wdrażania obu ustaleń sprecyzowano i ograniczono zasięg ustalenia do postaci „Płaty spinetyzowane siedliska 9190 w obszarze zarządzanym przez Nadleśnictwa Chojna i Mieszkowice”. Zapis jest uzasadniony ze względu na występowanie w obszarze Natura 2000 w rejonie Kotliny Eberswaldzkiej dobrze wykształconych kwaśnych dąbrów z niewielkim udziałem lub pozbawionych buka. Wynika to z lokalnych warunków topoklimatycznych (mniejsze opady, większa insolacja) nie sprzyjających obecności buka. Zapis ma chronić lokalną zmienność tych siedlisk przyrodniczych.

Treść uwagi 14: Zapis (lp. 68, zał. nr 5): "wyłączenie drzewostanów z użytkowania gospodarczego - proponujemy zapis: "w planie urządzenia lasu odstąpić od projektowania wskazań gospodarczych".

Sposób rozpatrzenia uwagi 14:

Uwagę uwzględniono. Propozycję zmiany zapisu uwzględniono.

Treść uwagi 15: Zapis (lp. 71, zał. nr 5): "w lasach gospodarczych unikanie rębni zupełnej, z preferencją rębni częściowej, zwłaszcza w wąskich pasach łęgów" (dot. płatów siedliska 91 EO, 91 FO) jest dyskusyjny, ponieważ uzyskanie młodej olszyny z odnowienia pod okapem jest trudne wobec bujnie rozwiniętej warstwy zielnej. Proponuje się dla omawianych siedlisk przyrodniczych wprowadzić zapis - zaplanowane cięcia rębne realizować zgodnie z dotychczasowym sposobem gospodarowania uwzględniając zapisy Porozumienia nr 1/2009 z dnia 23 listopada 2009 r. zawartego pomiędzy Dyrektorem RDLP w Szczecinie a Dyrektorem RDOS w Szczecinie.

Sposób rozpatrzenia uwagi 15:

Uwagę uwzględniono częściowo. Zapis złagodzone i ograniczone jego stosowanie zgodnie z wnioskami z dyskusji podczas warsztatów „W wąskich pasach łęgów wzdłuż cieków należy unikać planowania i wykonywania rębni zupełnej, preferując rębnię częściową lub dalej idące ograniczenie użytkowania”.

Treść uwagi 16:

Zapis (lp.72, zał. nr 5): "procesy madotwórcze, warunkujące zachowanie lub odbudowę łęgów wierzbowych i topolowych, można zabezpieczyć lub przywrócić drogą regulacji naturalnej". Zapis jest niezrozumiały, niezbędna jest jego interpretacja,

Sposób rozpatrzenia uwagi 16:

Uwagę uwzględniono. Niejasny zapis zmieniono następująco: Wezbrania wód i wysoki poziom wód w dolinach jako warunkujące procesy madotwórcze i zachowanie siedlisk łęgowych powinny być zabezpieczone lub przywrócone (nie planować i realizować przedsięwzięć ograniczających naturalną retencję wód w dolinach i naturalne wahania poziomu wód, z wyjątkiem działań przeciwpowodziowych, realizowanych z uwzględnieniem potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych.

Treść uwagi 17: Zapisy: (lp.73, zał. nr 5) "uzupełnienie inwentaryzacji narażonych i już niszczonych

płatów siedlisk powstających w wyniku sukcesji na terenach aluwialnych w dolinie Odry" i (lp.77, zał. nr 5): "uzupełnienie inwentaryzacji narażonych i już zniszczonych płatów siedlisk kształtujących się na siedliskach marginalnych, zwłaszcza w sąsiedztwie" - należy wykreślić RDLP Szczecin i Nadleśnictwa z podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie.

Sposób rozpatrzenia uwagi 17:

Uwagę uwzględniono. Faktycznie problem dotyczy niemal w całości gruntów nie zarządzanych przez Lasy Państwowe. Podmiotem odpowiedzialnym musi być – RDOŚ.

Treść uwagi 18: Zapis (lp. 83, zał. nr 5): "w miejscach najczęstszego przebywania przesunięcie prac gospodarczych poza okres rozrodu wilka" - zapis niewłaściwy. W

przypadku określenia miejsca rozrodu wilka, będą miały zastosowanie przepisy ustawy o ochronie przyrody. Należy pamiętać, że wilki przebywają, poruszają się, polują na powierzchni ok. 25 000 ha. Należy zmienić zapis na: " w miejscach rozrodu wilka przesunięcie prac gospodarczych poza okres rozrodu (01.04.-31.08.).

Sposób rozpatrzenia uwagi 18:

Uwagę uwzględniono. Propozycję zmiany zapisu uwzględniono.

Treść uwagi 19: Zapis (lp. 84, zał. nr 5): "objęcie szczególną ochroną zasiedlonych przez jelonka/pachnicę/kozioroga drzew i utworzenie mikrostraf wokół tych drzew wyłączonych z gospodarowania". Drzewa zasiedlone przez w/w gatunki są objęte szczególną ochroną, nie ma potrzeby tworzenia dodatkowej formy ochrony w postaci mikrostraf.

Sposób rozpatrzenia uwagi 19:

Uwagę uwzględniono częściowo. Zamiast łagodniejszego zapisu „Objęcie szczególną ochroną zasiedlonych przez jelonka/pachnicę/kozioroga drzew i utworzenie mikrostraf wokół tych drzew wyłączonych z gospodarowania” nowe brzmienie ustalenia to „Objęcie szczególną ochroną zasiedlonych przez jelonka/pachnicę/kozioroga drzew oraz uwzględnienie przy planowaniu i realizacji zabiegów hodowlanych w ich sąsiedztwie potrzeb tych gatunków (zachowanie odpowiedniej ekspozycji, utrzymanie w sąsiedztwie drzew z odpowiednimi mikrosiedliskami lub potencjalnie odpowiednich dla tych gatunków w przyszłości).”

Treść uwagi 20:

- Zapisy (lp. 100-107, zał. nr 5) - realizacja niniejszego zapisu będzie wymagać zabezpieczenia dla RDLP środków finansowych ze strony RDOŚ,
- Zapisy (lp. 108-111, zał. nr 5) - jw
- Zapis (lp. 132-134, zał. nr 5) - jw.

Sposób rozpatrzenia uwagi 20:

Uwagi nie uwzględniono. Monitoring przyrodniczy jest integralną i niezbędną częścią realizacji zadań z zakresu ochrony przyrody. Zadania z tego zakresu określone w planach zadań ochronnych realizowane są przez Lasy Państwowe po uwzględnieniu w planach urządzania lasu (ustawa o ochronie przyrody, ustawa o lasach).

2. Znak pisma:

Data pisma: 20.04.2012 r.

Data wpływu pisma:

Podmiot zgłaszający: Klub Przyrodników, ul. 1 maja 22, 66 – 200 Świebodzin

Treść uwagi 1: W projekcie Planu Zadań Ochronnych pominięto 7 gatunków zwierząt, wymienianych podczas spotkań Zespołu Lokalnej Współpracy, będących przedmiotem ochrony obszaru: Mopek *Barbastella barbastellus*, Żółw błotny *Emys orbicularis*, Różanka *Rhodeus sericeus amrus*, Skójka gruboskorupowa *Unio crassus*, Trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*, Zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis*, Czewrończyk nieparek *Lycaena dispar*. Wszystkie ww. gatunki posiadają udokumentowane w obszarze stanowiska i mimo niskiej liczebności i/lub słabego rozpoznania nie mogą zostać pominięte na liście przedmiotów ochrony obszaru.

Sposób rozpatrzenia uwagi 1:

Uwagi nie uwzględniono. Wszystkie wyżej wymienione gatunki wymieniono w SDF-ie dla obszaru, z informacją, że występują na jego terenie. Jednak w związku ze stosowaniem się do instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 w

wersji 2010.1 wielkość populacji tych gatunków w odniesieniu do populacji krajowej jest zbyt mała aby gatunki można było uznać za przedmioty ochrony. Stąd nadano im ocenę D, nie podlegając dalszym ocenom. Często nie ma informacji o wielkości populacji wymienionych gatunków w dostępnych materiałach.

W Planie uznano za przedmioty ochrony tylko te gatunki zwierząt, które posiadały ocenę A, B, C w SDF wysłanym do KE utrzymując ich ocenę tylko dlatego, że nie ma danych pozwalających ocenić całą populację w ostoi. Działaniem ochronnym dla tych gatunków jest inwentaryzacja terenowa ich potencjalnych stanowisk, co pozwoli wiarygodnie ocenić wielkość populacji.

Treść uwagi 2: Ranga jednego z przedmiotów ochrony - wilka *Canis lupus* została zaniżona. Powinna być istotna, ponieważ populacją referencyjną wg której określa się znaczenie danej populacji jest populacja ze wschodnich Niemiec i zachodniej Polski, która jest nieliczna pofragmentowana i mało stabilna. Dlatego 6 osobników wilka występujących w Lasach Mieszkowickich ma kluczowe znaczenie dla zachowania odpowiedniego stanu ochrony tego gatunku w całym regionie. Ocena rangi przedmiotu wymaga indywidualnej analizy dla każdego gatunku, uwzględniającej nie tylko jego liczebność w obszarze odniesioną do liczebności populacji krajowej, ale również osiągnięte w obszarze zagęszczenia, przydatność dla gatunku dominujących w obszarze siedlisk, znaczenie obszaru dla zachowania zasięgu geograficznego gatunku, obecność w regionie innych obszarów dogodnych dla gatunku itp. Niedopuszczalne jest mechaniczne orzekanie o "nieznaczącym" występowaniu gatunku tylko na tej podstawie, że jego populacja w obszarze Natura 2000 jest mniejsza od 0,5% populacji krajowej. Zwracamy tu szczególnie uwagę, że w tej sprawie nie można w szczególności opierać się na opracowanej przez GDOŚ "instrukcji wypełniania SOF" wersji 2010.1., w której zapisano sugestię, iż w SDF obszarze Natura 2000 "liczebność mniejszą niż 0,5%, np. 0,49% należy zaokrąglić do zera i kodować jako D". Jest to bowiem niezgodne z zasadami sporządzania Standardowego formularza Danych dla obszaru Natura 2000 ustanowionymi decyzją wykonawczą Komisji Europejskiej - w tym zarówno ze 'starą' decyzją KE 97/266/EC, jak i z 'nową' decyzją KE z 2011 r. Instrukcja GDOŚ wydaje się być wydana z przekroczeniem kompetencji GDOŚ, ponieważ określanie formatu i sposobu wypełniania SDF obszaru Natura 2000 zastrzeżone jest dla Komisji Europejskiej. Uprzejmie zwracamy uwagę, że sporządzenie PZO niezgodnie z europejskimi zasadami dotyczącymi obszarów Natura 2000 może skutkować niekwalifikowalnością środków na to zadanie pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Sposób rozpatrzenia uwagi 2:

Uwagę uwzględniono. Wykonawca opracował projekt aktualizacji SDF wraz z uzasadnieniem merytorycznym posługując się pustym formularzem SDF, wypełnionym w oparciu o instrukcję wypełnienia SDF w wersji 2010.1 opracowanej oraz wskazanej do zastosowania w ramach prac nad PZO przez GDOŚ. Wskazanie gatunków będących przedmiotami ochrony nie jest więc wyborem subiektywnym, a wynikającym z zastosowania wymaganych procedur i wskaźników. Zmieniono rangę dla wilka na istotną.

Treść uwagi 3: Jako ogólne działanie ochronne należy wpisać: "Stworzenie i realizacja programów zwalczania inwazyjnych gatunków obcych (dot. takich gatunków jak: klon jesionolistny, robinia akacjowa, mahonia pospolita, nawłóć późna i kanadyjska, niecierpek gruczołowaty, barszcz Sosnowskiego)." Zwalczanie takich gatunków inwazyjnych jak klon jesionolistny, robinia akacjowa, nawłóć kanadyjska czy barszcz Sosnowskiego wg nas jest kluczowe dla zachowania większości siedlisk, będącymi przedmiotami ochrony obszaru

Dolna Odra, a w szczególności takich siedlisk jak 6210, 6120, 6430, 91EO, 91FO i inne. Problem gatunków inwazyjnych poruszany był wielokrotnie przez wielu uczestników spotkań Zespołu Lokalnej Współpracy i powinien być adekwatnie odzwierciedlony w zapisach PZO.

Sposób rozpatrzenia uwagi 3:

Uwagę uwzględniono. W tabeli stanowiącej załącznik 5 dodano punkt 86 „Stworzenie i realizacja programów zwalczania inwazyjnych gatunków obcych (klon jesionolistny, robinia akacjowa, mahonia pospolita, nawłoc późna i kanadyjska, niecierpek gruczołowaty, barszcz Sosnowskiego, rdestowiec sachaliński i długokończysty, słonecznik bulwiasty. Programy te należy realizować w koordynacji z samorządami, zarządcami gruntów i obszarów chronionych położonych w obrębie i w sąsiedztwie ostoi.” W kolumnie obszar wdrażania wpisano: „Cały obszar ostoi”. W kolumnie podmiot odpowiedzialny wpisano „RDOŚ Szczecin”.

Treść uwagi 4: W przypadku Jelonka rogacza, Pachnicy dębowej oraz Koziaroga dobosza "spadek liczby starych drzew" należy uznać jako zagrożenie ISTNIEJĄCE a nie POTENCJALNE tak jak jest to zapisane obecnie w projekcie PZO. Obecnie prowadzone jest dokumentacja (Muzeum i Instytut zoologii PAN) tempa i skali zaniku drzew wykorzystywanych przez ww. bezkręgowce. Wstępne wyniki wskazują na drastyczny spadek tego typu siedlisk.

Sposób rozpatrzenia uwagi 4:

Uwagi nie uwzględniono. Analizując Plany Urządzania Lasu z kolejnych rewizji dla Nadleśnictw będących w obszarze ustalono, że sukcesywnie wzrasta na ich terenie powierzchnia drzewostanów ponad 100 letnich. Nie można więc uznać „spadek liczby starych drzew” jako zagrożenie istniejące dla w/w gatunków.

Treść uwagi 5: W przypadku siedlisk kwaśne buczyny 9110, żyzne buczyny 9130, grąd subatlantycki 9160, grąd środkowoeuropejski 9170, łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe 91EO oraz łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe 91FO jako cel działań ochronnych należy dodać po "Przywrócenie właściwego stanu ochrony - lasy [...]" dopisek "oraz odpowiednią dla prawidłowego funkcjonowania ekosystemu leśnego ilością starych drzew". Ponadto w przypadku siedliska 91EO, w celach działań ochronnych, jako element właściwego stanu ochrony należy dodać: "udział jesionu wyniosłego w łągach olszowo-jesionowych" oraz "właściwy reżim wodny (utrzymanie zalewów)". Zarówno obecność jesionu jak i właściwy reżim wodny, w tym regularne zalewy to nieodłączne elementy siedliska 91EO, o czym wspomina m.in. przewodnik metodyczny IOP PAN dla łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych.

Sposób rozpatrzenia uwagi 5:

Uwagę uwzględniono. Przyjęto wnioskowane zmiany.

Treść uwagi 6: W przypadku siedliska ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe 6120 oraz murawy kserotermiczne 6210 jako działanie ochronne należy dodać. Doświetlanie luk z roślinnością murawową w lasach". W przypadku siedliska 6120 dotyczy to działek ewidencyjnych: 333/3 Stary Kostrzynek; 244/1 i 475/6, 774, 229/, 72/4, 220, Stara Rudnica; 146/2, 123, 124/1 Siekierki; 57, 59/3, 60 Nawodna. W przypadku siedliska 6210 dotyczy to działek: 179/25 St. Łysogórki; 72/1, 42/1 i 41/1 Siekierki; 776/4, 774, 22911, 220, St. Rudnica; 475/6, 244/1, 359 St. Kostrzynek; 41/2, 61 Raduń. Działanie to jest już poniekąd realizowane przez Klub Przyrodników we współpracy z Lasami Państwowymi. Jego włączenie jest

kluczowe dla zachowania niewielkich refugium ww. siedlisk, które nierzadko stanowią o ciągłości przepływu genów między populacjami gatunków związanych z siedliskami 6210 i 6120. Jest to tym bardziej uzasadnione, że wiele muraw kserotermicznych i napiaskowych zostało zalesionych w latach 70. i 80. i w związku z tym powierzchnia tych siedlisk w dużej mierze pokrywa się z obecnymi drzewostanami nie przedstawiającymi większej wartości przyrodniczej.

Sposób rozpatrzenia uwagi 6:

Uwagę uwzględniono. Przyjęto wnioskowane uzupełnienia.

Treść uwagi 7: W przypadku siedlisk 9110, 9130, 9160, 9170, 9190, 91EO, 91FO, 9110 jako działanie ochronne należy dodać: "Utrzymanie stałej powierzchni starych drzewostanów (powyżej 100 lat) na poziomie min. 10% powierzchni siedliska w obszarze." Jest to konieczne dla zachowania pełnego wachlarza gatunków charakterystycznych dla tych siedlisk, w tym przede wszystkim gatunków związanych z martwym drewnem i charakterystycznych dla późno wiekowych stadiów sukcesji (pachnica dębowa, kozioróg dębosz, jelonek rogacz, mopek, nocek łydko włosy, nocek duży, dzięcioł czarny, dzięcioł średni, bocian czarny, kania ruda, bielik, puchacz, włochatka i wiele innych).

Sposób rozpatrzenia uwagi 7:

Uwagę uwzględniono częściowo. W trakcie prac nad planem nie zebrano dowodów pozwalających na jednoznaczne ustalenie wielkości takich wskaźników, a nie są one aprobowane przez zarządców lasów. Przy braku konsensusu i podstaw formalno-prawnych dla jednoznacznego rozstrzygnięcia tej kwestii, dodano w planie zadanie w dziale „uzupełnienia stanu wiedzy”, którego realizacja da naukowe podstawy dla ustalenia koniecznych wskaźników.

W dziale „[Działania] Dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony” dodano punkt:

„W odniesieniu do leśnych siedlisk przyrodniczych ustalenie wskaźników minimalnej powierzchni bez planowania zabiegów hodowlanych (referencyjnych) oraz minimalnego udziału drzew starych i martwych. Zbadać lokalne zróżnicowanie i charakterystykę składu drzewostanów zbliżonych do naturalnych na siedliskach przyrodniczych i ustalić wskazówki dla optymalnych kompozycji drzewostanów docelowych.” Obszar wdrażania: cała ostoja. Podmiot odpowiedzialny: RDOŚ we współpracy z RDLP.

Treść uwagi 8: W przypadku siedlisk 9160, 9170, 9190, 91EO, 91FO należy dodać działanie ochronne: "W oparciu o sieć powierzchni lasów objętych szczególną ochroną, użytków ekologicznych na zadrzewieniach, rezerwatów, wydzieleń stanowiących strefę ochrony ścisłej stref ochronnych zwierząt wytypowanie płatów, które pełnić będą funkcje powierzchni referencyjnych dla siedliska i jego odmian lokalnych. W przypadku braku objęcia odpowiedniego płatu siedliska powierzchniami chronionymi utworzenie powierzchni referencyjnych na najlepiej zachowanych i reprezentatywnych płatach, o powierzchni równej co najmniej jednemu procentowi powierzchni danego siedliska w ostoju."

Sposób rozpatrzenia uwagi 8:

Uwagę uwzględniono częściowo. Postulat sprzeczny ze zgłaszanymi przez zarządców lasów, nie aprobowany. Brak podstaw formalno-prawnych i merytorycznych wymuszających określony udział powierzchni referencyjnych siedlisk leśnych. Kwestia ta podobnie jak wskaźniki dot. udziału starych i martwych drzew powinna być rozstrzygnięta w oparciu o

ustalone za pomocą badań naukowych potrzeby, gwarantujące utrzymanie nie pogorszonych stanów siedlisk przyrodniczych. W dziale „[Działania] Dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony” dodano punkt: 136. „W odniesieniu do leśnych siedlisk przyrodniczych ustalenie wskaźników minimalnej powierzchni bez planowania zabiegów hodowlanych (referencyjnych) oraz minimalnego udziału drzew starych i martwych. Zbadać lokalne zróżnicowanie i charakterystykę składu drzewostanów zbliżonych do naturalnych na siedliskach przyrodniczych i ustalić wskazówki dla optymalnych kompozycji drzewostanów docelowych.” Obszar wdrażania: cała ostoja. Podmiot odpowiedzialny: RDOŚ we współpracy z RDLP.

Treść uwagi 9: W przypadku siedlisk 9160 i 9170 należy dodać działanie ochronne: "Systematyczne zmniejszanie udziału sosny zwyczajnej i innych gatunków iglastych (świerk, modrzew, daglezja) w drzewostanach (przebudowa drzewostanów w kierunku liściastych). Docelowo udział charakterystycznych dla grądu gatunków liściastych (dąb, lipa, grab, w domieszce klony i buk, czereśnia ptasia, w wilgotniejszych miejscach wiązy) powinien stanowić min. 90% drzewostanów danego siedliska." Pinetyzacja jest znanym i poruszonym na spotkaniach Zespołu Lokalnej Współpracy problemem żyznych lasów liściastych, w tym głównie grądów i kwaśnych dąbrów. Stopniowa przebudowa drzewostanów iglastych w kierunku liściastych powinna być stałym elementem gospodarki leśnej w obszarze.

Sposób rozpatrzenia uwagi 9:

Uwagę uwzględniono częściowo. Pierwsza część wniosku nie jest kontrowersyjna (zmniejszać udział gatunków iglastych na siedliskach grądów) – działanie dodano. Dalsza część wniosku (ustalenie udziału i składu drzewostanów docelowych) jest na tym etapie spóźniona, a dyskusyjna. Generalnie postulat dominacji gatunków liściastych wynika z pierwszej części wniosku. Szczegóły dot. kompozycji drzewostanów dodano do działań wymagających zbadania.

Treść uwagi 10: W przypadku jelonka rogacza, pachnicy dębowej i kozioroga dębosza należy dodać działanie ochronne: "Wskazanie osobników drzew zastępczych i objęcie ich ochroną." Oraz "Aktywne kształtowanie mikrosiedlisk w obrębie drzew zastępczych (celowe uszkodzenie)." Objęcie ochroną istniejących stanowisk oraz wykonanie inwentaryzacji potencjalnych stanowisk gatunków, w obecnej sytuacji drastycznego spadku zasiedlanych przez ww. bezkręgowce starych drzew, nie może być wystarczającym działaniem ochronnym służącym zachowania tych gatunków w obszarze. Tak jak było to wspomniane na spotkaniach Zespołu Lokalnej Współpracy - konieczne jest zapewnienie kontynuacji siedlisk w dłuższej perspektywie czasowej.

Sposób rozpatrzenia uwagi 10:

Uwagi nie uwzględniono. Brak danych dla realizacji postulatu. Konieczność zbadania potrzeb i ustalenia działań ochronnych wobec gatunków zapisana została w sekcji „Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony”.

Treść uwagi 11: Należy zmienić proponowany na stronie 260 zapis "dla siedlisk leśnych poza LP przyjąć zasady gospodarowania na tych siedliskach wypracowane w Porozumieniu nr 1 /2009 z dnia 23 listopada 2009 r. zawartego pomiędzy Dyrektorem RDLP w Szczecinie, a Dyrektorem RDOŚ Szczecin." Niezgodne z techniką legislacyjną jest odwoływanie się w akcie prawnym do zapisów "porozumienia" między dwoma stronami, tym bardziej, że porozumienie to nie zostało promulgowane. Zapisy porozumienia należy przenieść do treści

PZO i do zarządzenia RDOŚ). Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku tabeli na stronie 303 przedstawiającej wskazania do dokumentów planistycznych (wiersz 2, kolumna 2).

Sposób rozpatrzenia uwagi 11:

Uwagi uwzględniono częściowo. Usunięto zapis: Dla siedlisk leśnych poza LP przyjęć zasady gospodarowania na tych siedliskach wypracowane w Porozumieniu nr 1 /2009 z dnia 23 listopada 2009 r. zawartego pomiędzy Dyrektorem RDLP w Szczecinie, a Dyrektorem RDOS Szczecin."

Porozumienie zostało zawarte 23 listopada 2009 roku i dotyczy zapisów zawartych w Planach Urządzania Lasu, które zostały wykonane po tym terminie. Wskazanie dotyczy Nadleśnictw, których Plany Urządzania Lasu zostały wykonane wcześniej.

Treść uwagi 12: Wskazania do dokumentów planistycznych powinny być spójne wraz z pozostałymi częściami PZO. Wskazanie do zmian w Planach urządzania lasu wraz z Programem Ochrony Przyrody dla Nadleśnictw: Gryfino, Chojna, Mieszkowice, Dębno dotyczące ustanowienia zakazu wprowadzania gatunków obcych siedliskowo i geograficznie powinno dotyczyć również siedlisk: 9160, 9170, 9190, 91EO, 91FO, 91IO. Wskazanie dotyczące ww. dokumentów dotyczące wprowadzenia dla całego obszaru w granicach ostoi Natura 2000 zakazu introdukcji gatunków inwazyjnych powinno dotyczyć również siedlisk: 91EO, 91 FO i 91 IO. Brak jest przesłanek naukowych wskazujących na mniejszą rolę tego zagrożenia w innych siedliskach leśnych niż wymienione. Ponadto wskazanie do zmian Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin: Boleszkowice (2005), Cedynia (2010), Mieszkowice (2006), Chojna (2001), Widuchowa(1998), Gryfino (2008), Kołbaskowo(2006) dotyczące nie zalesiania płątów siedlisk powinno dotyczyć również: łąk trzęślicowych (6410), łąk świeżych (6510), łąk selernicowych (6440).

Sposób rozpatrzenia uwagi 12:

Uwagi uwzględniono. Uzupełniono zapisy o wymienione siedliska.

Treść uwagi 13: W punkcie 10. Projekt weryfikacji SOF obszaru i jego granic proponujemy dodanie czwartej zmiany przebiegu granic:

Objęcie granicami ostoi fragmentu zbocza doliny Odry zajętego przez cenne płąty muraw kserotermicznych w pobliżu miejscowości Stara Rudnica (działka ewidencyjna m 220).

Proponowany do przyłączenia płąt przylega do obecnych granic ostoi, a jego pominięcie wynika prawdopodobnie z błędu podczas tyczenia granic obszaru (w granicach ostoi znajduje się jedynie niewielki fragment zbocza).

Sposób rozpatrzenia uwagi 13:

Uwagi nie uwzględniono. Podczas spotkań z zespołem lokalnej współpracy w ramach prac nad planem nie proponowano wymienionej lokalizacji zmiany przebiegu granic.

Treść uwagi 14: Wznawiamy propozycję z pisma Klubu Przyrodników z dnia 29.09.2011 r. o uwzględnienie w zapisach PZO konieczności wykonania Planów Ochrony dla terenów o wybitnych walorach przyrodniczych na terenie ostoi. Obiekty te od dawna znane są jako „Hotspot-y” i dla właściwej ochrony przedmiotów ochrony wymagają stworzenia szczegółowego planu. Są to następujące powierzchnie:

- Łąki Wielopole;
- Łąki w Kłosowie;
- Gozdowice-Czelin;
- Krawędź Doliny Odry Stary Kostrzynek-Siekierki;

- Raduń-Zatoń;
- Nawodna;
- Kamieniec;
- Moczyły;

Przebieg ich granic wskazano w załącznikach graficznych przesłanych przez Klub Przyrodników drogą elektroniczną na adres wykonawcy PZO

Sposób rozpatrzenia uwagi 14:

Uwagi nie uwzględniono. Stworzony plan zadań ochronnych dla PLH320037 zapewnia właściwą ochronę wyżej wymienionych powierzchni, a w pkt. 9 dokumentacji PZO, oraz §8 Projektu Zarządzenia wskazano przesłanki do sporządzenia Planu Ochrony.

3. Znak pisma:

Data pisma: 20.04.2012 r.

Data wpływu pisma:

Podmiot zgłaszający: Katarzyna Dziubak, WST Gryfino, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie, ul. Jagiellońska 32, 70 – 382 Szczecin.

Treść uwagi 1: str. 60, tab. 2.3 Struktura własności i użytkowania terenów i tab. 2.4 Zagospodarowanie terenu i działalność człowieka w większości są wypełnione notką "brak danych". Czy nie można tych danych pozyskać z Agencji Mienia i Restrukturyzacji Rolnictwa oraz Lasów Państwowych? Zdaję sobie sprawę, że dane te są trudne do oszacowania i zmienne - np. od 2014 będziemy mieli w większości nowe programy rolnośrodowiskowe i tu też może się dużo zmienić w powierzchniach i dopłatach, ale może można chociaż jakieś dane szacunkowe zamieścić?

Sposób rozpatrzenia uwagi 1:

Uwagi nie uwzględniono. Mimo starań nie udało się w/w danych pozyskać od Agencji Mienia i Restrukturyzacji Rolnictwa.

Treść uwagi 2: Moduł C, tab. 6 Ustalenie działań ochronnych str. 190 siedlisko 2330 w rubryce termin wpisano "od 2012 r. stale do 2021 r." w wielu innych siedliskach widnieje podobny zapis. W związku z tym moje pytanie: Czy "stale" to znaczy cyklicznie zgodnie z wytycznymi z tab. 7 (np. co 3 lata), a jeśli brak konkretnego wskazania w tab 7, to instytucja wykonująca sama ustala częstotliwość badań?

Sposób rozpatrzenia uwagi 2:

Uwagę uwzględniono. Termin oznacza czas realizacji zadań ochronnych, których częstotliwość zawsze uwarunkowana jest uzyskanymi wynikami, lokalnymi warunkami, modyfikacjami metod ochrony.

Treść uwagi 3: Str. 226 siedlisko 9110, dotyczy wiersza 4. martwe drewno - w rubryce termin wykonania wpisano "dłużej niż 10 lat" - czy określenie terminu nie powinno określać w tym przypadku też górnej granicy lat? Z zapisu wynika, że należy stale dążyć do konkretnej ilości martwego drewna pozostawianego w tym siedlisku, ale nie wiadomo, kiedy ten stan należałoby osiągnąć.

Sposób rozpatrzenia uwagi 3:

Uwagę uwzględniono. Zapis zmieniono na Od 2012 roku stale do 2021 roku.

Treść uwagi 4: Str. 257 dla przedmiotów ochrony 1083 jelonek rogacz, 1084 pachnica dębowa i 1088 kozioróg dębosz wiersz "działania związane z utrzymywaniem lub

modyfikacją działań ochronnych" brak zapisu dotyczącego pozostawienia kilku drzew w odpowiednim wieku i odpowiedniej odległości (odległość określana jest na podstawie możliwości dyspersji populacji, np. dla pachnicy jest to odległość ok. 300 m) stanowiącym następstwo dla aktualnego siedliska tych owadów - zapewnienie ciągłości siedliska. Zapis ten pojawia się w tab. 7 Modułu C (str. 299-300) dla tych gatunków. Moim zdaniem powinien być również umieszczony w tab. 6, w ww. wierszu.

Sposób rozpatrzenia uwagi 4:

Uwagi nie uwzględniono. Brak danych dla realizacji postulatu. Potrzeba zbadania potrzeb i ustalenia działań ochronnych wobec gatunków zapisana została w sekcji „Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony”.

Treść uwagi 5: Moduł C tab. 7. Ustalenie działań w zakresie monitoringu przedmiotów ochrony. str. 260 i następne - dla określenia gatunków inwazyjnych i ekspansywnych w monitoringu, za który jesteśmy także odpowiedzialni, należy określać je w skali Londo. Szukałam tej skali w metodykach na stronach internetowych WIOŚ i GIOŚ oraz Instytutu Ochrony Przyrody PAN, ale nie znalazłam. Autorzy opracowania powołują się ogólnie na metodykę Państwowego Monitoringu Środowiska Instytutu Ochrony Przyrody PAN dla monitoringu siedlisk. Natomiast może przy tej skali Londo wskazać konkretną publikację.

Sposób rozpatrzenia uwagi 5:

Uwagę uwzględniono. Wyjaśniono wątpliwość. Skala Londo to inaczej skala dziesiętna opisana po raz pierwszy w publikacji: Londo G. 1976. The decimal scale for relevés of permanent quadrats. *Vegetatio* 33: 61-64. Skala ta opisywana jest w publikacjach metodycznych z zakresu fitosocjologii (np. Dzwonko Z. 2007. Przewodnik do badań fitosocjologicznych. Poznań-Kraków). Skala ta jest dedykowana do rejestracji zmian roślinności na stałych powierzchniach jako bardziej dokładna i w przeciwieństwie do skali Braun-Blanqueta pozwala rejestrować zmiany ilościowości gatunków licznych.

4. Znak pisma:

Data pisma: 20.04.2012 r.

Data wpływu pisma:

Podmiot zgłaszający: Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej, ul. Tama Pomorzańska 13A, 70 – 030 Szczecin.

Treść uwagi 1: Dot. Projekt Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 - PLH320037 Dolna Odra (wersja z 03.2012r.) Załącznik nr 5 - "Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania": Punkt 32 tabeli- "Wykluczenie zbiorników mezotroficznych z możliwości dzierżawienia przez użytkowników rybackich i wędkarskich." obszar wdrażania obr.2 oddz. 61,c,g w punkcie tym przewidziano wykluczenie zbiorników mezotroficznych z możliwości dzierżawienia przez użytkowników rybackich. Ze względu na trudność w ustaleniu obszaru wdrażania, na którym położone są zbiorniki mezotroficzne, zwracam uwagę, że w przypadku, gdy dotyczy to śródlądowych wód powierzchniowych płynących, właściwym do wyłączenia wód z użytkowania rybackiego będzie dyrektor RZGW a nie nadleśniczy. Ponadto wyłączenie wód z obwodu rybackiego może nastąpić tylko w przypadku, gdy woda taka położona jest w granicach parku narodowego lub rezerwatu przyrody, i w której zabronione jest wykonywanie rybactwa, o czym mowa w art. 12 ust. 1 a ustawy o rybactwie

śródlądowym.

Sposób rozpatrzenia uwagi 1:

Uwagi nie uwzględniono. Siedlisko wykształca się w niewielkich zbiornikach śródeśnych nie wchodzących w skład obwodów rybackich.

Treść uwagi 2: Dot. Projekt Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 - PLH320037 Dolna Odra (wersja z 03.2012r.) Załącznik nr 5 - "Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania":

Punkt 34 tabeli - "Kontrola gospodarki rybackiej prowadzonej przez użytkowników rybackich w zakresie gospodarki zarybieniowej (wykluczenie introdukcji gatunków inwazyjnych i obcych roślinożerców), stosowanych praktyk rybackich mogących wpływać na fizyko-chemiczny stan wód oraz stan roślinności wodnej" obszar wdrażania starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne (3150) w punkcie tym przewidziano, iż kontrola gospodarki rybackiej prowadzonej przez użytkowników rybackich w zakresie gospodarki zarybieniowej (wykluczenie introdukcji gatunków inwazyjnych i obcych roślinożerców), stosowanych praktyk rybackich, mogących wpływać na fizyko-chemiczny stan wód oraz stan roślinności wodnej, prowadzona będzie przez Straż Rybacką, Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki. Mając na uwadze powyższe użytkownik rybacki zobowiązany będzie zawiadamiać o zarybieniach Straż Rybacką i Urząd Wojewódzki. Jednakże, co należy podkreślić taki obowiązek nie wynika z żadnych przepisów, a kontrola zarybień należy do uprawnień innych organów, tj. do dyrektora RZGW w ramach zawartej u mowy i do marszałka województwa (art. 6 ust. 2a ustawy o rybactwie śródlądowym). Ponadto użytkownik rybacki na mocy art. 6 ust. 1 ustawy o rybactwie śródlądowym obowiązany jest prowadzić w obwodzie rybackim racjonalną gospodarkę rybacką. Opierając się na treści ust. 2 tegoż przepisu należy podkreślić, iż jest on zobowiązany dokonywać zarybień zgodnie z treścią operatu (gatunki i ilość ryb określone są w operacie). Zarybianie gatunkami ryb, innymi niż wskazane w operacie stanowić może o wydaniu przez marszałka województwa negatywnej oceny prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej.

Sposób rozpatrzenia uwagi 2:

Uwagi nie uwzględniono. Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska jest aktem prawa miejscowego, więc w momencie jego ustanowienia przepisy wymienione w zarządzeniu dotyczyć będą również użytkowników rybackich.

Treść uwagi 3:

Punkt 33 tabeli: "Przy projektowaniu urządzeń hydrotechnicznych uwzględniać potrzebę pozostawiania starorzeczy w obrębie międzywala, ew. planować rozwiązania umożliwiające kontakt z wodami rzecznyymi" obszar wdrażania wszystkie znane płyty siedliska 3150.

Punkt 38 tabeli: "Zachowywanie dynamiki rzeki i niestabilności dolinnego krajobrazu. Należy pod tym rozumieć zachowanie naturalnego reżimu hydro ekologicznego, złożonego z zalewów o różnej częstotliwości, długości trwania, a także obfitości i jakości pozostawianych наносów oraz uwzględnianie potrzeby zachowania i

odtworzenia warunków sprzyjających powstawaniu namulisk w trakcie projektowania i realizacji inwestycji hydrotechnicznych" obszar wdrażania Wszystkie znane płyty siedliska 3270.

Punkt 39 tabeli: "Stosowanie przyjaznych dla środowiska sposobów regulacji przepływów w ramach zabezpieczenia przeciwpowodziowego, a także renaturyzacji dolin rzecznych w strefie immersji. W ramach tej drugiej działalności areal namulnych biotopów można by zwiększać m.in. przez kształtowanie elementów habitatowych (przyczółków dla nowych zasiedleń) wzorowanych na naturalnych formach fluwialnych, a także zwiększenie stref spokojnej wody sprzyjających spontanicznym procesom aluwialnym (np. wykorzystując ostrogi)" obszar wdrażania wszystkie znane płyty siedliska 3270.

Punkt 45 tabeli: "Utrzymywać możliwie szerokie aluwia nadrzeczne o naturalnej dynamice poziomu wody" obszar wdrażania wszystkie znane płyty siedliska 6430.

Punkt 46 tabeli: "Podczas utrzymania wałów i brzegów wód ograniczyć do niezbędnego minimum odlesianie i odkrzaczanie brzegów rzek, tolerować płyty dobrze wykształconych ziołorośli" obszar wdrażania wszystkie znane płyty siedliska 6430.

Punkt 75 tabeli: "Ochrona drzew z rodzajów Wrzb, Tp, Wz rosnących w zadrzewieniach łęgowych na aluviach nadodrzańskich (nie wydawanie zezwoleń na ich usuwanie z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu życia i mienia)" obszar wdrażania płyty siedliska 91E0 przy Odrze.

Punkt 78 tabeli: W miejscowościach wzdłuż doliny Odry utrzymywanie i zwiększanie udziału wiązów, dębów i jesionów w zadrzewieniach i terenach zieleni. Ochrona drzew z rodzajów Wz i Db rosnących w zadrzewieniach na dnie doliny Odry (nie wydawanie zezwoleń na ich usuwanie) z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu życia i mienia)" obszar wdrażania płyty siedliska 91FO przy Odrze.

Zadania te nie mogą naruszać zadań statutowych Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie w tym zadań wynikających m.in. z nadrzędnego interesu publicznego, jakim jest ochrona przeciwpowodziowa. Proponowane rozwiązania nie mogą blokować uprawnień dyrektora RZGW opisanych w art. 88 ustawy Prawo Wodne. Dodatkowo skuteczne planowanie ochrony przeciwpowodziowej nie może opierać się jedynie na działaniach j.w. sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu życia i mienia" (pkt 75 i 78). Jednocześnie nadmieniam, że utrzymanie wałów przeciwpowodziowych należy do zadań realizowanych przez ZZMiUW (Pkt 46).

Sposób rozpatrzenia uwagi 3:

Uwagę uwzględniono. Dopisano do wyżej wymienionych zadań, że w sytuacji gdy nie jest możliwe inne rozwiązanie, działania nie mogą blokować uprawnień dyrektora RZGW opisanych w art. 88 ustawy Prawo Wodne.

Treść uwagi 4:

Punkt 117 tabeli: "Ustalenie warunków ekologicznych kształtowania się namulisk w dolinie Odry. Diagnoza wpływu na siedlisko i ew. możliwości zwalczania inwazyjnych gatunków z rodzaju rzepień *Xanthium*." Obszar wdrażania wszystkie znane płyty siedliska 3270.

Wątpliwości budzi przypisanie ww. zadania do RZGW. Zarząd nasz nie może być "podmiotem odpowiedzialnym za zadanie" gdyż nie dysponujemy odpowiednią wiedzą w zakresie wspomnianych wyżej siedlisk. Nie dysponujemy również

środkami na zlecenie prac w tym zakresie, ponadto nie stanowi to zadań statutowych RZGW. Zadanie powinno zostać przypisane innemu organowi.

Sposób rozpatrzenia uwagi 4:

Uwagę uwzględniono częściowo. Odpowiedzialnym za wykonanie działań ochronnych w PZO jest państwo Polskie i organy działające w jego imieniu, a takim jest RZGW. Zarząd, więc nie może unikać odpowiedzialności za zachowanie stanu siedlisk i gatunków będących przedmiotami ochrony w obszarze a znajdujących się w jego obszarze działania. Jako podmiot współodpowiedzialny za wykonanie działania dopisano RDOŚ w Szczecinie.

Treść uwagi 5: Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 PLH320037 Dolna Odra.

Uwagi do zadań jak w punkcie 1- str. 196, 202, 203, 204, 220, 221, 240, 244 ww. dokumentacji. Planowane działania ochronne nie mogą wpływać negatywnie na podejmowane przez RZGW działania związane z ochroną przed powodzią. Planowanie ochrony przeciwpowodziowej zawsze ma na celu ochronę ludzi i mienia przed powodzią. Jest to zadanie nadrzędne, które nie powinno być kwestionowane. Jednocześnie przypisanie ww. zadań jedynie do RZGW bez dodatkowego wsparcia organu zajmującego się ochroną przyrody budzi wątpliwości.

Zwracamy uwagę, że RZGW będzie systematycznie rozliczane z podejmowanych zadań ochronnych. Należy dążyć do wykreślenia RZGW, jako organu bezpośrednio odpowiedzialnego za wypełnianie działań ochronnych na obszarach "naturowych".

Sposób rozpatrzenia uwagi 5:

Uwagę uwzględniono częściowo. Odpowiedzialnym za wykonanie działań ochronnych w PZO jest państwo Polskie i organy działające w jego imieniu, a takim jest RZGW. Zarząd, więc nie może unikać odpowiedzialności za zachowanie stanu siedlisk i gatunków będących przedmiotami ochrony w obszarze a znajdujących się w jego obszarze działania. Jako podmiot współodpowiedzialny za wykonanie działania dopisano RDOŚ w Szczecinie.

Dopisano do wyżej wymienionych zadań, że rozwiązania nie mogą blokować uprawnień dyrektora RZGW opisanych w art. 88 ustawy Prawo Wodne.

5. Znak pisma:

Data pisma: 19.04.2012 r.

Data wpływu pisma:

Podmiot zgłaszający: Urząd Miejski Cedynia, Plac Wolności 1, 74-520 Cedynia

Treść uwagi 1: Załącznik nr 5 Wiersz 15: Zgodnie z ewidencją gruntów i budynków, stan na dzień 19.04.2012 L, w obrębie Stara Rudnica nie ma działki nr 229. Prosimy o dokonanie korekty oczywistej omyłki.

Sposób rozpatrzenia uwagi 1:

Uwagę uwzględniono. Dokonano korekty.

Treść uwagi 2: Załącznik nr 5 Wiersz 27: Działka nr 56/1, obręb Stara Rudnica, wg ewidencji gruntów i budynków, stan na dzień 19.04.2012 r., stanowi własność Gminy Cedynia, natomiast w tabeli został wpisany podmiot odpowiedzialny - Nadleśnictwo, RDLP (niemniej jednak informujemy, że Gmina Cedynia planuje przekazanie działki do Skarbu Państwa, w zarząd PGL LP Nadleśnictwo Mieszkowice).

Sposób rozpatrzenia uwagi 2:

Uwagę uwzględniono. Dokonano korekty.

Treść uwagi 3: Załącznik nr 5 Wiersz 28: Zapis w takiej postaci stanowi wyraźny zakaz. Proponujemy zastąpienie takiego zakazu w załączniku nr 5 umieszczeniem zapisu w załączniku nr 6 (ponieważ jest to wskazanie do studium), analogicznie jak w projekcie planu dla Doliny Dolnej Odry, tj. "wskazane byłoby nie wprowadzać zalesień na terenach płatów siedlisk przyrodniczych ...".

Sposób rozpatrzenia uwagi 3:

Uwagi nie uwzględniono. Nie jest to zakaz, a działanie ochronne polegające na wdrożeniu zakazu do miejscowych planów i studium.

Treść uwagi 4: Załącznik nr 5 Wiersz 75, 78: Podmiotem odpowiedzialnym jest również wójt/burmistrz/prezydent miasta lub starosta (art. 83 i 90 ustawy o ochronie przyrody), natomiast w tabeli został wpisany jedynie RZGW (art. 88,1" ust. 7 pkt 2 ustawy Prawo wodne).

Sposób rozpatrzenia uwagi 4:

Uwagę uwzględniono. Jako podmiot odpowiedzialny dopisano samorządy.

Treść uwagi 5: Załącznik nr 6 Wiersz 2: Należy precyzyjnie określić, w jaki sposób gminy mają zmienić zapisy w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Nie jest bowiem zrozumiałe, czy w treści studium, gdzie omawiane są poszczególne inwestycje -wymienione w załączniku nr 6- gminy są zobligowane do zamieszczenia uwagi, że "przedsięwzięcie może skutkować negatywnym wpływem na przedmioty ochrony i wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania na przedmioty ochrony w obszarze". Ponadto nie wskazano źródła informacji o lokalizacji siedlisk i gatunków będących przedmiotami ochrony w obszarze (tj. czy źródłem danych mają być mapa siedlisk oraz mapa gatunków zwierząt i ich siedlisk, które zamieszczono na stronie internetowej wraz z obwieszczeniem; jeżeli tak, powinna znaleźć się informacja, kto i kiedy naniósł dane oraz potwierdzenie ich wiarygodności przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska).

Sposób rozpatrzenia uwagi 5:

Uwagi nie uwzględniono. Tworząc PZO nie określa się sposobu umieszczenia przez gminy wskazań do studium, a jedynie umieszcza się informację o konieczności zmiany istniejących zapisów w aktualnym studium.

Źródłem informacji o przedmiotach ochrony mapa siedlisk oraz mapa gatunków zwierząt i ich siedlisk, która będzie dołączona do PZO. Źródło informacji dostępne będzie w GIS dołączonym do PZO.

Treść uwagi 6: Ponadto prosimy o zmianę zapisu "planowana przystań w Bielinku" na "planowana przystań/marina i obiekty związane z jej obsługą w Bielinku". Jest to subtelna różnica, ale w naszej opinii w planie zadań ochronnych inwestycja powinna być nazwana tak, jak w studium, aby uniknąć nieporozumień - samorządowi Gminy Cedynia chodzi bowiem nie o budowę niewielkiej przystani, ale przeznaczenie terenów poeksploatacyjnego zbiornika wodnego w Bielinku na cele turystyki i rekreacji, kąpieliska, sportów wodnych, z dopuszczeniem obiektów towarzyszących w postaci niezbędnych elementów układu drogowego, obiektów usługowych: handlu, gastronomii, noclegowych, pola namiotowego.

Sposób rozpatrzenia uwagi 6:

Uwagę uwzględniono. Zmodyfikowano zapis

6. Znak pisma:

Data pisma: 18.04.2012 r.

Data wpływu pisma:

Podmiot zgłaszający: Prof. dr hab. Józef Domagała

Treść uwagi 1:

Być może przegapiłem, ale wśród ryb chronionych nie znalazłem piskorza (*Misgurnus fossilis*), śliza (*Barbatula barbatula/Noemacheilus barbatulus*) oraz piekielnicy (*Alburnoides bipunctatus*) występujących w omawianych wodach.

Sposób rozpatrzenia uwagi 1:

Uwagę uwzględniono częściowo. Piskorza dodano w SDF-ie dla obszaru, z informacją że występują na jego terenie. Jednak w związku ze stosowaniem się do instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 w wersji 2010.1 wielkość populacji tego gatunku w odniesieniu do populacji krajowej jest zbyt mała aby gatunki można było uznać za przedmioty ochrony. Stąd nadano im ocenę D, nie podlegając dalszym ocenom. Często nie ma informacji o wielkości populacji wymienionych gatunków w dostępnych materiałach, nie podlegając dalszym ocenom. Często nie ma informacji o wielkości populacji wymienionych gatunków w dostępnych materiałach. Śliza (*Barbatula barbatula/Noemacheilus barbatulus*) oraz piekielnica (*Alburnoides bipunctatus*) nie są gatunkami wymienionymi w załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

Treść uwagi 2: Prowadzę badania ryb i małży w ww. wodach od 10 lat, chciałbym się więc zapoznać nie tylko z wykazem planu zadań ochronnych, ale również z planem ochrony obszaru Doliny Dolnej Odry PLB320003 i obszaru Dolnej Odry PLH320037 w zakresie gospodarki rybackiej.

Sposób rozpatrzenia uwagi 2:

Uwagi nie uwzględniono. Uwaga niezrozumiała, Przedmiotem konsultacji jest plan zadań ochronnych dla obszaru a nie plan ochrony.

7. Znak pisma:

Data pisma: 19.04.2012

Data wpływu pisma:

Podmiot zgłaszający: Spół. Rybacka REGALICA

Treść uwagi 1: Połączenie gospodarki rybackiej z planem ochrony obszarów

Sposób rozpatrzenia uwagi 1:

Uwagi nie uwzględniono. PZO nie jest planem ochrony. Przedmiotem konsultacji jest projekt planu zadań ochronnych. Tym bardziej PZO nie może formułować zadań dotyczących stanów ilościowych ryb gatunków nie będących przedmiotem ochrony.

Treść uwagi 2: Wśród ryb wymienionych w załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG znajduje się boleń (*Aspius aspius*). Nasza Spółdzielnia corocznie dokonuje zarybień wód regionu Doliny Dolnej Odry między innymi również narybkiem bolenia zgodnie z operatami rybackimi, Potrzebę ochrony bolenia należałoby specjalnie rozważyć, ponieważ w rejonie Dolnej Odry i Doliny Dolnej Odry liczebność bolenia od wielu lat jest na tym samym wysokim poziomie.

Sposób rozpatrzenia uwagi 1:

Uwagi nie uwzględniono. Wskazanie potrzeby ochrony bolenia nie wyklucza jego eksploatacji rybackiej.

9. Znak pisma: NE0624-4/14/1/12/MPL

Data pisma: 17.05.2012

Data wpływu pisma:

Podmiot zgłaszający: Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie, Al. Papieża Jana Pawła II nr 42; 71- 415 Szczecin

Treść uwagi: Załącznik nr 5: Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania w: Pkt.54 :dokonać korekty zapisu: „Ograniczenie budowy nowych urządzeń i budowli oraz piętrzenia istniejących budowli w sposób tamujący przepływ wód na odcinku występowania siedliska” na „Projektowanie i wykonywanie nowych urządzeń i budowli z zapewnieniem możliwości migracji ryb i innych organizmów wodnych. Istniejące urządzenia i budowle zaopatrzyć w niezbędne przepławki, umożliwiające migracje ryb i innych organizmów wodnych”

Sposób rozpatrzenia uwagi:

Uwagi nie uwzględniono. Ze względu na marginalny charakter siedliska, uznano za niekorzystne budowli na obszarze jego występowania, jakichkolwiek nowych urządzeń wodnych.

Ze względu na istotną modyfikację merytoryczną planu zadań ochronnych oraz nowelizację ustawy o ochronie przyrody, należało ponowić konsultacje społeczne. W związku z tym Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody oraz art. 39 ustawy OOS, obwieszczeniem z dnia 27 stycznia 2014 r. znak: WOPN-ZP.6320.1.2014.BG podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do konsultacji społecznych sporządzonego projektu zarządzenia ustanawiającego plan zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Dolna Odra PLH320037, zgodnie z czynnościami określonymi w art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy OOS.

Na etapie ponownej procedury konsultacji społecznych projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Dolna Odra PLH320037 wpłynęły do organu uwagi i/lub wnioski ze strony społeczeństwa:

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
1.	Pani Małgorzata Głogowska – Szczecińskie Kopalnie Surowców Mineralnych S.A.	„Dostaliśmy informację o zakończeniu prac nad PZO dla Dolnej Odry i Doliny Dolnej Odry, proszę o informację bo ich nie znalazłam co na mapach oznacza zaznaczenie działek ewidencyjnych na zielono lub niebiesko czy jest to powiększenie granic obszaru do działki ewidencyjnej? Jeśli tak to w ten sposób włączona została np. 1 działka na kopalni w Golicach a póki co nie przejawia ona wartości cennych przyrodniczo (Golice, gmina Cedynia działka 279/1).”	Kolor niebieski - granice obrębów ewidencyjnych Kolor czerwony - granice działek ewidencyjnych Kolor fioletowy - granica obszaru Korekta granicy obszaru ma za zadanie zmienić rozdzielczości przestrzennej warstwy wektorowej. Dotychczasowe granice obszarów Natura 2000 były "rysowane" po mapach topograficznych a nie po mapach ewidencji gruntów i budynków. Przedstawiona granica korekty ma więc za zadanie odniesienia granic obszaru do granic działek ewidencyjnych.
2.	Pani Małgorzata Głogowska – Szczecińskie Kopalnie Surowców Mineralnych S.A.	Byłam członkiem lokalnej współpracy przy opracowaniu projektu planu zadań ochronnych dla Dolnej Odry i Doliny Dolnej Odry, proszę mi powiedzieć (Pan jako koordynator pewnie wie, wysłałam również zapytanie kilka dni temu na adres pzo.szczecin@rdos.gov.pl ale do dziś odpowiedzi nie dostałam) bo jako Spółka Szczecińskie Kopalnie Surowców Mineralnych SA dostaliśmy do konsultacji projekty dokumentów co oznaczają na mapach np. na arkuszu 74 i 77 niebieskie i czerwone linie pociągnięte po granicach ewidencyjnych działek. Czy fakt, że na części działki np. 281/4 jest granica obszaru natura 2000 DDO to zielona linia oznacza, że planowane jest pociągnięcie obszaru do granic ewidencyjnych działki 281/4 obręb Golice Gmina Cedynia i w ten sposób cała ona znajdzie się obszarze naturowym podobnie jak cała droga 283 biegnąca w jej sąsiedztwie? Podobnie jeśli chodzi o obszar PLH 320037 niektóre działki zaznaczone są na czerwono inne tym razem na zielono dla tego samego obszaru działki 281/4, brak jest oznaczeń tych elementów graficznych stąd mam wątpliwości i proszę o ich wyjaśnienie.	Kolor niebieski - granice obrębów ewidencyjnych Kolor czerwony - granice działek ewidencyjnych Kolor fioletowy - granica obszaru Korekta granicy obszaru ma za zadanie zmienić rozdzielczości przestrzennej warstwy wektorowej. Dotychczasowe granice obszarów Natura 2000 były "rysowane" po mapach topograficznych a nie po mapach ewidencji gruntów i budynków. Przedstawiona granica korekty ma więc za zadanie odniesienia granic obszaru do granic działek ewidencyjnych.
3.	Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w	„W załączniku nr 5 (...) w wierszu pl. 27 wpisano ZZMiUW w Szczecinie jako podmiot odpowiedzialny za następujące działania: „Inwetaryzacja i usuwanie odpadów – likwidacja dzikich wysypisk śmieci oraz egzekwowanie obowiązku zachowania czystości w porozumieniu z zarządcą terenu/ użytkownikiem wędkarskim/rybackim”. Powyższe działania nie mogą być skierowane do	Uwagę uwzględniono.

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
	Szczecinie	<p>ZZMiUW w Szczecinie, gdyż nie mieszczą się w działalności statutowej Zarządu. Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2013 poz. 1399), utrzymanie czystości i porządku na terenie gminy jak również egzekwowanie tego obowiązku od właścicieli nieruchomości, należy do zadań własnych gminy.</p> <p>ZZMiUW w Szczecinie w ramach swoich obowiązków statutowych określonych na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2012 r. poz. 145 z późn. zm.), zapewnia utrzymanie w należyтым stanie technicznym koryt cieków naturalnych i kanałów będących w jego władaniu oraz urządzeń melioracji wodnych podstawowych, jednocześnie przestrzegając i stosując przepisy cytowanej wyżej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, dotyczące właścicieli nieruchomości, poprzez bieżące usuwanie nieczystości i odpadów z koryt cieków jak i urządzeń melioracji wodnych podstawowych, w granicach należących do nas nieruchomości. Zarząd nie posiada instrumentów prawnych do egzekwowania obowiązku zachowania czystości w stosunku do innych podmiotów.</p> <p>W związku z powyższym wnioskujemy o wykreślenie ZZMiUW w Szczecinie jako podmiotu odpowiedzialnego za powyższe działania.”</p> <p>W wierszu l. 45 wpisano działania ochronne: <i>„Projektowanie oraz realizacja działań z zakresu poprawy żeglowności, przepływu cieków oraz ochrony przeciwpowodziowej muszą uwzględniać wpływ tych działań na siedliska przyrodnicze związane z wodami oraz nie mogą przyczynić się do pogorszenia stanu ochrony tych siedlisk. Działania takie wymagają przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 lub oceny oddziaływania na środowisko.”</i></p> <p>Wnioskujemy o uwzględnienie w powyższym zapisie wyjątku od wymogu przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 lub oceny oddziaływania na środowisko dla prowadzenia bieżących prac konserwacyjnych na ciekach i urządzeniach melioracji wodnych podstawowych (kanały i wały przeciwpowodziowe), które wynikają z obowiązków właściciela wód i urządzeń melioracji wodnych, nałożoną ustawą Prawo wodne i wykonywane są w celu zachowania ich funkcji i należytego stanu technicznego. Zarząd corocznie uzgadnia z RDOŚ w Szczecinie planowane prace konserwacyjne, jak również zapewnia nadzór przyrodniczy podczas prowadzenia</p>	<p>Uwagę uwzględniono częściowo. Zapis przeredagowano: <i>„Projektowanie oraz realizacja działań z zakresu poprawy żeglowności, przepływu cieków oraz ochrony przeciwpowodziowej muszą uwzględniać wpływ tych działań na siedliska przyrodnicze związane z wodami oraz nie mogą przyczynić się do pogorszenia stanu ochrony tych siedlisk. Działania takie wymagają konsultacji z RDOŚ w Szczecinie lub przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 lub oceny oddziaływania na środowisko”</i></p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		<p>powyższych prac w celu zminimalizowania negatywnych skutków oddziaływania prowadzonych prac na środowisko przyrodnicze, w tym oddziaływania na potencjalnie występujące tam gatunki fauny i flory podlegające ochronie gatunkowej oraz występujące siedliska przyrodnicze podlegające ochronie.</p> <p>Wnioskujemy zatem o rozszerzenie zapisu działań ochronnych o możliwość prowadzenia bieżących prac konserwacyjnych po uzgodnieniu z RDOŚ w Szczecinie.</p> <p>„W wierszu lp. 52 wpisano ZZMiUW w Szczecinie jako podmiot odpowiedzialny za działania ochronne: „<i>Utrzymanie właściwego uwodnienia siedliska</i>” dotyczy zmienno wilgotnych łąk trzęślicowych.</p> <p>Wyjaśniamy, iż do podstawowych obowiązków ZZMiUW w Szczecinie wynikających ze statutu i nałożonych ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2012 r. poz. 145 z późn. zm.) w myśl art. 26 oraz 75 należy m.in. zapewnienie utrzymania w należytych stanie technicznym koryt cieków naturalnych i kanałów będących w jego władaniu oraz utrzymanie urządzeń melioracji wodnych podstawowych, w celu zapewnienia właściwych stosunków wodnych na terenach położonych w zasięgu ich oddziaływania, m.in. w celu umożliwienia rolniczego użytkowania gruntów.</p> <p>Obowiązek utrzymania właściwego uwodnienia siedlisk nie mieści się w zakresie działań i obowiązków ZZMiUW w Szczecinie, w związku z czym wnosimy o wykreślenie Zarządu jako podmiotu odpowiedzialnego za przedmiotowe działania.”</p> <p>„W wierszu lp. 63 wpisano ZZMiUW w Szczecinie jako podmiot odpowiedzialny za działania ochronne: „<i>Udrożnienie korytarza ekologicznego rzeki (budowa przepławek)</i>” - obszar wdrażania – wszystkie znane płyty siedliska 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników.</p> <p>Jest to zbyt ogólny zapis, nie wskazuje o jakie rzeki chodzi, w związku z czym ZZMiUW w Szczecinie nie może zweryfikować powyższego działania z wieloletnim planem inwestycyjnym.</p> <p>Wnioskujemy o uszczegółowienie zapisu z podaniem nazw rzek, w celu umożliwienia jego weryfikacji.”</p>	<p>Uwagi nie uwzględniono. Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe są siedliskiem przyrodniczym o charakterze użytków zielonych (zbiorowiska łąkowe). Jednym z podstawowych obowiązków ZZMiUW w Szczecinie wynikających ze statutu i nałożonych ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2012 r. poz. 145 z późn. zm.) w myśl art. 26 pkt 5 jest m.in. <i>współdziałanie w odbudowywaniu ekosystemów zdegradowanych przez niewłaściwą eksploatację zasobów wodnych</i>. Natomiast, zgodnie z art. 70 ww. ustawy, <i>przy planowaniu, wykonywaniu oraz utrzymywaniu urządzeń melioracji wodnych, podstawowych i szczegółowych, należy kierować się potrzebą zachowania zróżnicowanych biocenoz polnych i łąkowych</i>.</p> <p>Uwagę uwzględniono częściowo. Zapis przeredagowano: „<i>Udrożnienie korytarza ekologicznego rzeki (budowa przepławek w miejscach przeszkód hydrotechnicznych)</i>” Siedlisko przyrodnicze 3260 występuje tylko na rzece Słubi, co jest zaznaczone na załączniku graficznym dołączonym do dokumentacji PZO oraz Zarządzenia.</p>
4.	Pani Małgorzata Głogowska – Szczecińskie	„(...) Na załącznikach na fioletowo zaznaczone są granice obszarów natura 2000 ale brak jest wyjaśnień odnośnie oznaczeń działek ewidencyjnych barwą czerwoną i zieloną (np. załącznik 5b, obszar PLB 320003, czy załącznik 5a,	Kolor niebieski - granice obrębów ewidencyjnych Kolor czerwony - granice działek ewidencyjnych Kolor fioletowy - granica obszaru

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
	Kopalnie Surowców Mineralnych S.A.	obszar PLH 320037). W przypadku gdy takie zaznaczenia oznaczają powiększenie wyżej wymienionych obszarów Natura 2000 do granic ewidencyjnych działek w imieniu Spółki składamy takiemu działaniu sprzeciw. W ten sposób działki np. 279/1, 281/4 z obrębu Golice, gmina Cedynia (np. arkusz 45 i 48 załącznika 5 b) łącznie nawet z sąsiadującymi drogami, nie stanowiące wartości cennych przyrodniczo znalazłyby się w obszarze Natura 2000 pomimo, że mają one całkiem inne przeznaczenie uwidocznione znacznie wcześniej w dokumentach planistycznych gminy Cedynia. Na jednej z tych działek trwa również aktualnie eksploatacja kruszywa a teren jest wykorzystywany gospodarczo.”	Korekta granicy obszaru ma za zadanie zmienić rozdzielczości przestrzennej warstwy wektorowej. Dotychczasowe granice obszarów Natura 2000 były "rysowane" po mapach topograficznych a nie po mapach ewidencji gruntów i budynków. Przedstawiona granica korekty ma więc za zadanie odniesienia granic obszaru do granic działek ewidencyjnych.
5.	Gmina Cedynia	<p>Uwaga do pkt 17, 18, 22 Zał. nr 5 zarządzenia: „Zgodnie z ewidencją gruntów i budynków, stan na dzień 21.02.2014 r., w obrębie Stary Kostrzynek nie ma działek o numerach 333/3, 475/6, 244/1, w obrębie Stara Rudnica nie ma działek o numerach 244/1, 475/6, 229, 72/4, 776/4, 229/11, w obrębie Siekierki nie ma działek o numerach 41/1 i 42/1. Prosimy o dokonanie korekty błędów, na co zwracaliśmy już uwagę w naszym piśmie z dnia 19 kwietnia 2012 r. podczas konsultacji.</p> <p>Uwaga do pkt 33 Zał. nr 5 zarządzenia: „Działka nr 56/1, obręb Stara Rudnica, wg ewidencji gruntów i budynków, stan na dzień 21.02.2014 r., stanowi własność Gminy Cedynia. Gmina nie posiada środków na prowadzenie ekstensywnego wypasu na tej działce, nie jest to zadanie własne Gminy, a zatem Gmina nie będzie realizować wypasu ekstensywnego na ww. działce. Gmina nie wyraża żadnych zastrzeżeń do prowadzenia ekstensywnego wypasu przez RDOŚ lub organizacje pozarządowe. Prosimy zatem o zamieszczenie precyzyjnego zapisu, jaki podmiot faktycznie będzie prowadził wypas.</p> <p>Uwaga do pkt 43 Zał. nr 5 zarządzenia: „Należy sprecyzować rolę jednostek samorządowych i RDOŚ w określaniu zasad korzystania ze sprzętu motorowego w granicach ostoi oraz szczególnie w ich egzekwowaniu. Gmina Cedynia nie posiada straży miejskiej i nie posiada środków na realizowanie zadania egzekwowania ww. przepisów.</p> <p>Uwaga do pkt 49 Zał. nr 5 zarządzenia:</p>	<p>Uwagę uwzględniono. Działki zweryfikowano.</p> <p>Uwagę uwzględniono częściowo. Nie można całkowicie pominąć Gminy Cedynia, jako odpowiedzialnego za wykonanie zadania ochronnego, ponieważ jest ona właścicielem przedmiotowej działki. Zapis przeredagowano: <i>RDOŚ Szczecin, organizacje pozarządowe w porozumieniu z Gminą Cedynia.</i></p> <p>Uwagi nie uwzględniono. Zadania to stanowi wskazanie do działań na rzecz ochrony tego siedliska. Egzekwowanie stref ciszy i innych regulacji wprowadzonych przez samorządy lokalne jest zadaniem gminy. Ogólny zapis tego działania pozwala na wykonywanie tego zadania przez samorządy lokalne w miarę ich możliwości.</p> <p>Uwagi nie uwzględniono. Jest to wskazanie do działań na rzecz</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		<p>„Należy sprecyzować rolę samorządów lokalnych, RDOŚ i właścicieli gruntów w zadaniu niedopuszczania do uprawiania motorowych sportów crossowych w płatach siedliska. Gmina Cedynia nie posiada straży miejskiej i środków na realizowanie zadania egzekwowania ww. przepisów.”</p>	<p>ochrony tego siedliska. Wójt, burmistrz i prezydent miasta jest również organem ochrony przyrody i niedopuszczanie do niszczenia siedlisk przyrodniczych jest także jego zadaniem. Ogólny zapis tego działania pozwala na wykonywanie tego zadania przez samorzady lokalne w miarę ich możliwości.</p>
		<p>Uwaga do pkt 92 Zał. nr 5 zarządzenia: „Należy sprecyzować rolę samorządów lokalnych i organizacji pozarządowych w działaniach ochronnych nietoperzy. Gmina nie posiada środków na druk materiałów informacyjnych i prowadzenie szkoleń, może jednak zapewnić lokale na szkolenia oraz dystrybucję materiałów na terenie urzędu gminy. Obecny zapis jedynie <i>zalecający</i> a nie <i>nakazujący</i> wykonanie ekspertyzy chiropterologicznej, jest akceptowalny. Należy bardzo wyraźnie podkreślić, że mieszkańcy gminy, jeżeli w ogóle dysponują środkami na remont, to zazwyczaj bardzo ograniczonymi, a zatem nie można oczekiwać od nich poniesienia dodatkowych wydatków na ekspertyzy chiropterologiczne. W takiej sytuacji organizacje pozarządowe lub RDOŚ powinny bezpłatnie udostępnić właścicielom materiały informacyjne, jak zweryfikować obecność nietoperzy samodzielnie (takie materiały mogą być przekazywane przez wydziały architektury i budownictwa gmin i starostw osobom planującym prace remontowe lub zamieszczane na stronach internetowych do pobrania)</p>	<p>Uwagę uwzględniono częściowo. Uwaga do tego działania została również zgłoszona przez GDOŚ. Jest to wskazanie do działań na rzecz ochrony tych nietoperzy. Wójt, burmistrz i prezydent miasta jest również organem ochrony przyrody i prowadzenie działalności na rzecz ochrony gatunków, występujących na terenie gminy, jest także jego zadaniem. Ogólny zapis tego działania pozwala na wykonywanie tego zadania przez samorzady lokalne w miarę ich możliwości. Zapis preredagowano: <i>Promowanie i edukacja społeczeństwa – rozpowszechnianie informacji o potencjalnych siedliskach rozrodczych i zimowiskach nietoperzy oraz informacji o możliwościach prowadzenia remontów i ociepleń budynków i poddaszy, w przypadku występowania gatunków chronionych (Przed rozpoczęciem ww. prac budowlanych należy wykluczyć lub potwierdzić obecność chronionych gatunków zwierząt. Zaleca się wykonanie zaleca się wykonanie opinii uwzględniającej warunki wykonywania robót. W przypadku obecności chronionych gatunków nietoperzy prace budowlane należy wykonać poza ich okresem rozrodczym.)</i>. Podczas uzgadniania projektów decyzji o warunkach zabudowy dotyczących przebudowy strychów i dachów, RDOŚ zwraca uwagę na możliwość występowania ptaków i nietoperzy i wskazuje na przegląd strychów pod kątem ich występowania (zaleca się wykonanie opinii uwzględniającej warunki wykonywania robót).</p>
		<p>Uwaga do pkt 7 Zał. nr 6 zarządzenia: „Należy precyzyjnie określić, w jaki sposób gminy mają zmienić zapisy w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Nie jest bowiem zrozumiałe, czy w treści Studium, gdzie omawiane są</p>	<p>Uwagi nie uwzględniono. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska nie może nakazać gminie umieszczenia tych zapisów w konkretnych działach lub rozdziałach Studium. Natomiast, ze względu na przejrzystość dokumentów</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		<p>poszczególne inwestycje – wymienione w załączniku nr 6 – gminy są zobligowane do zamieszczenia uwagi, że „tego typu inicjatywy mogą skutkować negatywnym wpływem na przedmioty ochrony i wymagają przeprowadzenia oceny oddziaływania na przedmioty ochrony w obszarze”.</p> <p>Uwaga do pkt 7 Zał. nr 6 zarządzenia: „(...) nie wskazano źródła informacji o lokalizacji siedlisk i gatunków będących przedmiotami ochrony obszarze (tj. czy źródłem ma być mapa siedlisk przyrodniczych – załącznik 5a do zarządzenia) oraz w jakiej postaci mają być te informacje (graficznej czy tekstowej).”</p>	<p>planistycznych dla potencjalnych inwestorów oraz gmin takie wskazanie powinno znaleźć się w tym dokumencie planistycznym.</p> <p>Uwagi nie uwzględniono. Źródłem informacji o lokalizacji siedlisk i gatunków jest mapa dołączona do zarządzenia. Informacja taka może być również osobno udostępniona na wniosek gminy.</p>
6.	Nadleśnictwo Mieszkowice	<p>Uwaga do pkt 1 Zał. Nr 5 zarządzenia: Proponowane działanie ochronne: <i>W wyniku regularnych kontroli podejmować zwalczanie ekspansywnych i inwazyjnych gatunków, drzew, krzewów i roślin zielnych, nie dopuszczając do powiększania ich arealu, w przypadku szczególnie inwazyjnych gatunków (robinia akacjowa) – eliminować systematycznie wszelkie próby ich kolonizacji siedliska; Kontrola wydm pod kątem presji wywieranej przez wypasane zwierzęta. Ograniczenie liczby zwierząt gospodarskich mających dostęp do wydm poprzez grodzenie wydm położonych wśród pastwisk lub zmniejszenie obsady na pastwiskach otaczających wydmy</i> Obszar wdrażania: <i>Wszystkie znane płyty siedliska 2330</i> Podmiot odpowiedzialny za wykonanie: <i>RDOŚ Szczecin we współpracy z właścicielami lub użytkownikami, organizacje pozarządowe.</i></p> <p>Należy dokładnie określić zakres odpowiedzialności finansowej i merytorycznej podmiotów wykonujących działania ochronne.</p>	<p>Uwagi nie uwzględniono. Głównym podmiotem odpowiedzialnym za to działanie jest RDOŚ w Szczecinie i może wykonywać to zadanie we współpracy z innymi jednostkami i organizacjami. Nie można wykreślić takich podmiotów, jak właściciele lub użytkownicy, ponieważ te działania można prowadzić jedynie w porozumieniu z tymi podmiotami.</p>
		<p>Uwaga do pkt 72 Zał. Nr 5 zarządzenia: Proponowane działanie ochronne: <i>Systematyczne zwalczanie gatunków inwazyjnych w uprawach leśnych i odnowieniach, w ramach innych prac.</i> Obszar wdrażania: <i>Wszystkie znane płyty siedliska 9160, 9170, 9190</i> Podmiot odpowiedzialny: <i>RDLP Szczecin, Nadleśnictwa</i> Nadleśnictwo Mieszkowice proponuje uściślić, jakich gatunków inwazyjnych będą dotyczyły planowane prace – czy zwalczaniu podlegać będą tylko gatunki drzewiaste i krzewiaste, czy również gatunki runa. W pracach leśnych prowadzonych zgodnie z zasadami i instrukcjami obowiązującymi w Lasach Państwowych, niemożliwe jest usunięcie wszystkich egzemplarzy gatunków</p>	<p>Uwagi nie uwzględniono. Zadanie ochronne nie zakłada usunięcia od razu wszystkich gatunków inwazyjnych z konkretnych powierzchni, ale systematyczność tego działania oraz stosowanie go podczas wykonywania innych prac, zgodnie z możliwościami podmiotów wykonujących to zadanie.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		inwazyjnych. Należy rozłożyć zapis: „Należy dążyć do systematycznego zwalczania gatunków inwazyjnych. W uprawach leśnych i odnowieniach w ramach innych prac.”	
7.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie	<p>„Należy zmodyfikować treść przypisu: „¹ W sytuacji gdy nie jest możliwe inne rozwiązanie, proponowane działania nie mogą blokować uprawnień dyrektora RZGW opisanych w art. 88 ustawy Prawo Wodne” na przypis o treści: „¹Proponowane działania nie mogą blokować uprawnień dyrektora RZGW, związanych z ochroną przeciwpowodziową, w tym uprawnień opisanych w art. 88 litera 1 ust. 7 oraz uprawnień związanych z wykonywaniem obowiązków właściciela śródlądowych wód powierzchniowych, o których mowa w art. 26 ustawy Prawo Wodne”</p> <p>„Należy zmodyfikować treść działania ochronnego o numerze 53, na tekst o treści” „Przy projektowaniu urządzeń hydrotechnicznych uwzględniać potrzebę pozostawiania szerokich aluwiów nadrzecznych o naturalnej dynamice poziomu wody¹”</p> <p>„Należy dodać odsyłacz „¹” o treści zaproponowanej w punkcie powyżej, również w przypadku działania ochronnego o numerze 45 – “Projektowanie oraz realizacja działań z zakresu poprawy żeglowności, przepływu cieków oraz ochrony przeciwpowodziowej muszą uwzględniać wpływ tych działań na siedliska przyrodnicze związane z wodami oraz nie mogą przyczynić się do pogorszenia stanu ochrony tych siedlisk. Działania takie wymagają przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 lub oceny oddziaływania na środowisko.”</p> <p>Uwaga do pkt 27 Zał. Nr 5 zarządzenia: „Należy wykreślić „RZGW” z kolumny „Podmiot odpowiedzialny za wykonanie. „inwetaryzacja i usuwanie odpadów – likwidacja dzikich wysypisk śmieci oraz egzekwowanie obowiązku zachowania czystości w porozumieniu z zarządcą terenu/ użytkownikiem wędkarskim/rybackim” w miejscu występowania siedlisk: „6430 ziołorośli górskich (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośli nadrzecznych</p>	<p>Uwagę uwzględniono częściowo. Zapis przeredagowano.</p> <p>Uwagę uwzględniono częściowo. Zapis przeredagowano: <i>Utrzymywać możliwie szerokie aluwia nadrzeczne o naturalnej dynamice poziomu wody oraz przy projektowaniu urządzeń hydrotechnicznych uwzględniać potrzebę pozostawiania tych aluwiów¹. Pozostawiono pierwszą część zapisu, ponieważ działanie to można także wykonywać prowadząc prace z zakresu np.: bieżącej konserwacji, czy ochrony przeciwpowodziowej.</i></p> <p>Uwagę uwzględniono.</p> <p>Uwagę uwzględniono.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		<p>(<i>Convolvuletalia sepium</i>) 6210 Muraw kserotermicznych (<i>Festuco-Brometea</i> i ciepłolubnych muraw z <i>Asplenion septentrionalis Festucion pallentis</i>)". RZGW w Szczecinie nie jest, bowiem podmiotem odpowiedzialnym za wykonanie tego działania.</p> <p>RZGW w Szczecinie jest powołane do zapewnienia bezpieczeństwa na szlaku żeglownym, co też czyni w ramach swoich obowiązków, poprzez m.in. usuwanie powalonych konarów drzew stanowiących przeszkody nawigacyjne. O spostrzeżeniach podczas pracy, wszelkich zanieczyszczeniach mogących stanowić zagrożenie dla środowiska i bezpieczeństwa, informowane są bezzwłocznie służby powołane i odpowiednio wyposażone do ich usuwania, m.in. straż pożarna, służby weterynaryjne czy centra zarządzenia kryzysowego oraz każdorazowo WIOŚ właściwy dla danego obszaru. Powyższe zadania, wykonywane przez RZGW w Szczecinie, nie są tożsame z propozycją nałożenia na RZGW obowiązku sporządzania inwentaryzacji odpadów i dzikich wysypisk śmieci."</p>	
		<p>Uwaga do pkt 42 Zał. Nr 5 zarządzenia: „Należy wykreślić „RZGW” z kolumny „Podmiot odpowiedzialny za wykonanie. „Ochrona stref brzegowych przed zanieczyszczeniem odpadami realizowane we współpracy zarządcy obszaru z użytkownikiem wędkarskim i/lub rybackim – egzekwowanie obowiązku utrzymania czystości w obrębie przystani rybackich i stanowisk wędkarskich” nie leży w kompetencji dyrektora RZGW; Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2013 r., poz.686), podmiotem powołanym do przeprowadzania kontroli czystości jest Inspekcja Ochrony Środowiska. Jest ona powołana do kontroli przestrzegania przepisów o ochronie środowiska oraz badania i oceny stanu środowiska. Do zadań Inspekcji Ochrony Środowiska należy między innymi: kontrola podmiotów korzystających ze środowiska w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, kontrola przestrzegania przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.”</p>	Uwagę uwzględniono.
		<p>Uwaga do pkt 44 Zał. Nr 5 zarządzenia: „Należy wykreślić „RZGW” z kolumny „Podmiot odpowiedzialny za wykonanie. „Monitoring działań w ramach projektów/planów służb gospodarujących na wodach ostoi, które mogą mieć wpływ na przedmiot ochrony” nie leży w kompetencji dyrektora RZGW.”</p>	Uwagę uwzględniono częściowo. RZGW, jako uzgadniający operaty rybackie oraz jako instytucja, wdrażająca różne projekty, i jedna ze służb odpowiedzialna za część wód w ostoi, posiada wiedzę na temat takich projektów i planów. Zapis preredagowano: <i>RZGW, użytkownicy rybacy i wędkarscy w</i>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
			porozumieniu z RDOŚ Szczecin.
		Uwaga do pkt 63 Zał. Nr 5 zarządzenia: „Należy wykreślić „RZGW” z kolumny „Podmiot odpowiedzialny za wykonanie. „Udrożnienie korytarza ekologicznego rzeki (budowa przepławki)” nie leży w kompetencji dyrektora RZGW.”	Uwaga uwzględniona.
		Uwaga do pkt 83 i 87 Zał. Nr 5 zarządzenia: „Należy wykreślić „RZGW” z kolumny „Podmiot odpowiedzialny za wykonanie. Ochrona drzew i ewentualne nie wydawanie zezwoleń na ich usuwanie nie leży w kompetencji dyrektora RZGW.”	Uwagi nie uwzględniono. RZGW nie wydaje zezwoleń na wycinkę drzew, ale może występować, jako wnioskodawca o zezwolenie na usunięcie drzew. Działanie ochronne polega na pozostawianiu możliwie największej ilości drzew w nadrzecznych łęgach.
		Uwaga do pkt 103 Zał. Nr 5 zarządzenia: „Należy wykreślić „RZGW” z kolumny „Podmiot odpowiedzialny za wykonanie. „Weryfikacja danych gromadzonych przez RZGW o wahaniach poziomu wody” – gromadzenie danych wodowskazowych oraz udostępnianie tych danych należy do zadań Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej PIB.”	Uwagę uwzględniono. W działaniu ochronnym umieszczono właściwą instytucję gromadzącą te dane. W podmiocie odpowiedzialnym za wykonanie zadania znajduje się RDOŚ.
		Uwaga do pkt 129 Zał. Nr 5 zarządzenia: „Należy wykreślić „RZGW” z kolumny „Podmiot odpowiedzialny za wykonanie. Ustalenie warunków ekologicznych kształtowania się namulisk w dolinie Odry. Diagnoza wpływu na siedlisko i ew. możliwości zwalczania inwazyjnych gatunków z rodzaju rzepeń <i>Xanthium</i> ” – działanie ochronne wykracza poza zakres zadań statutowych RZGW. Brak podstawy prawnej i możliwości finansowania ewentualnych prac zleconych w tym zakresie.	Uwagę uwzględniono częściowo. Jednym z podstawowych obowiązków RZGW w Szczecinie wynikających z nałożonych ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2012 r. poz. 145 z późn. zm.) w myśl art. 26 pkt 5 jest m.in. <i>współudział w odbudowywaniu ekosystemów zdegradowanych przez niewłaściwą eksploatację zasobów wodnych.</i> Zatem istnieje podstawa prawna dla tego typu działania. Zadanie to może być wykonywane np. przy okazji bieżących prac konserwacyjnych i prac służących poprawie żeglowności. Przeredagowano zapis, jako podmioty odpowiedzialne wpisano: <i>RDOŚ w Szczecinie w porozumieniu z RZGW Szczecin.</i>
8.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie	Uwaga do pkt 18 Zał. Nr 5 zarządzenia: Przedmioty ochrony: 6120, 6210 Działanie: <u>Działanie obligatoryjne:</u> <i>Użytkować pastwiskowo.</i> <u>Działanie fakultatywne:</u> <i>Wypasać w sezonie pastwiskowym trwającym od dnia 1 maja do dnia 15 października przy obsadzie zwierząt 0,4 - 0,6 DJP/ha, przy maksymalnym</i>	Uwagę uwzględniono częściowo. Zmodyfikowano proponowany zapis do działania ochronnego i dodano: <i>W przypadku siedlisk zlokalizowanych na gruntach Lasów Państwowych – w celu ich ochrony– utrzymywać istniejące luki w drzewostanie; zapewnienie zgrzyzania roślin przez zwierzyńę leśną poprzez wykładanie lizawek w miejscach występowania sielisk.</i>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		<p><i>obciążeniu pastwiska do 5 DJP ha (2,5 t/ha).</i></p> <p>“Propozycja dopisania zapisu: <i>W przypadku Lasów Państwowych – w celu ochrony istniejących przedmiotów ochrony utrzymywać istniejące luki w drzewosatanie</i></p> <p>Należy doprecyzować zapis w przypadku podmiotu odpowiedzialnego – Lasy Państwowe. W Lasach Państwowych nie prowadzi się gospodarki pasterskiej. Wypas na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Mieszkowice, realizowany był w ramach programu Life+ przez Klub Przyrodników (na czas określony tj. Do końca 2013 r.). Zaproponowane działanie ochronne nie wpisuje się w działalność statutową Lasów Państwowych.</p> <p>Lasy Państwowe w swym działaniu mogą jedynie wspomóc ochronę tych siedlisk przyrodniczych poprzez zapobieganie zarastaniu luk w postaci usuwania drzew i krzewów. Natomiast w przypadku użytkowania pastwiskowego należy wyłączyć z podmiotu odpowiedzialnego – LP.”</p> <p>Uwaga do pkt 23 Zał. Nr 5 zarządzenia: Przedmiot ochrony: 6410 Działanie: <u>Działanie obligatoryjne</u>: <i>Koszenie</i> <u>Działanie fakultatywne</u>: <i>Utrzymanie lub przywrócenie użytkowania – łąki zarastające krzewami i drzewami powinny być wykarczowane. Przez pierwsze 10 lat kosić co roku w terminie od dnia 15 września do dnia 30 października w sposób nieniszczący runi roślinnej i pokrywy glebowej, nie więcej niż jeden pokos w roku; wysokość koszenia optymalnie 15cm. Wywozić biomasę z powierzchni działki. W dalszej perspektywie ekstensywnie kosić (wysokie, jesienne koszenie w odstępach 2-3 lat, połączone ze zbiorem siana).</i></p> <p>„Lasy Państwowe mogą wykonywać i finansować zadania ochronne bezpośrednio związane z gospodarką leśną, natomiast zadania z zakresu ochrony czynnej mogą być wykonywane pod warunkiem zapewnienia środków finansowych z RDOŚ. Należy rozważyć zmianę zapisu.”</p> <p>Uwaga do pkt 48 Zał. Nr 5 zarządzenia:</p>	<p>Uwagi nie uwzględniono. Działanie ochronne polega na koszeniu tych płątów. Natomiast szczegółowe wytyczne co do koszenia są zalecane, ale fakultatywne. Można wnioskować do RDOŚ o środki na ochronę czynną, można je także uzyskać w ramach nadchodzących programów wsparcia z obniżenia dochodowości.</p> <p>Uwagę uwzględniono częściowo. Działanie ochronne dotyczy</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		<p>Przedmioty ochrony: 6120, 6210, 6430, 91E0, 91F0 Działanie: <i>Stworzenie i realizacja programów zwalczania inwazyjnych gatunków obcych (m. in.: klon jesionolistny, robinia akacjowa, mahonia pospolita, nawłóć późna i kanadyjska, niecierpek gruczołowaty, barszcz Sosnowskiego, rdestowiec sachaliński i długokończysty, słonecznik bulwiasty). Programy te należy realizować w koordynacji z samorządami, zarządcami gruntów i obszarów chronionych położonych w obrębie i w sąsiedztwie ostoi.</i> <i>„Propozycja zamiany zapisów dla LP: W ramach prowadzonych zabiegów gospodarczych sukcesywne usuwanie drzewiastych inwazyjnych gatunków obcych.</i></p> <p>Usunięcie z podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie działania ochronnego – RDLP. Lasy Państwowe mogą wykonywać i finansować zadania ochronne bezpośrednio związane z gospodarką leśną. W ramach prowadzonych zabiegów gospodarczych wynikających z planów urządzania lasu, sukcesywnie usuwane są gatunki inwazyjne, jak: klon jesionolistny, czeremcha amerykańska. Natomiast w przypadku pozostałych wymienionych gatunków roślin – zadanie nie może być przypisane LP. Ponadto wymienione gatunki obce (np. jak nawłocie) znajdują się również na gruntach innych własności.”</p>	<p>stworzenia kompleksowych programów zwalczania obcych gatunków inwazyjnych oraz ich realizacji. Zapis preredagowano. Dodano propozycję LP oraz dopisano: <i>W przypadku płatów siedlisk zlokalizowanych na gruntach Lasów Państwowych podczas realizacji programów należy, w ramach prowadzonych zabiegów gospodarczych, sukcesywnie usuwać drzewiaste inwazyjne gatunki obce.</i></p>
		<p>Uwaga do pkt 51 Zał. Nr 5 zarządzenia: Przedmioty ochrony: 6120, 6210 Działanie: <i>Uwzględnienie potrzeb ochrony muraw zalesionych w przeszłości i ulegających degeneracji na etapie tworzenia planów urządzania lasów nadleśnictw ew. stworzenie spójnego dla całego obszaru programu ochrony czynnej tego typu siedlisk. Konieczna jest ich inwentaryzacja i ustalenie zasad postępowania – ratowanie (wzmacnianie) ginących populacji rzadkich gatunków kserotermicznych, rozluźnianie zwarcia, tworzenie luk, eliminacja gatunków silnie zacieniających.</i> <i>„Propozycja zmiany zapisu: Inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych i ustalenie zasad postępowania w celu zapewnienia ochrony.</i></p> <p>Wnosimy o zmianę zapisu. Zalesienia zostało wykonane zgodnie z</p>	<p>Uwagę uwzględniono częściowo. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska nie kwestionuje legalności wykonanych zalesień. Jednak w tym przypadku, w świetle nowych danych o charakterze tych płatów, należy wdrożyć zadanie ochronne dla muraw napiaskowych oraz muraw kserotermicznych. Zapis preredagowano: <i>Inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych i ustalenie zasad postępowania w celu zapewnienia ochrony (wzmacnianie ginących populacji rzadkich gatunków kserotermicznych, rozluźnianie zwarcia, tworzenie luk, eliminacja gatunków silnie zacieniających).</i></p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		<p>obowiązującymi wówczas przepisami prawa, miały one miejsce przed ustanowieniem obszaru Natura 2000. Najpierw powinna zostać przeprowadzona inwentaryzacja tych siedlisk przyrodniczych. Do podmiotu odpowiedzialnego za zadanie proponujemy dopisać RDOŚ.”</p>	
		<p>Uwaga do pkt 56 Zał. Nr 5 zarządzenia: Przedmiot ochrony: 6430 Działanie: <i>Tolerować luki i luźne zwarcie w łęgach wierzbowych, topolowych i olszowych na dnie doliny Odry (z wyjątkiem miejsc opanowanych przez gatunki inwazyjne).</i></p> <p>„Za podmiot odpowiedzialny za wykonanie zadania należy wpisać: miejscowy nadleśniczy. Zgodnie z art. 32 ustawy o ochronie przyrody zadania w zakresie ochrony przyrody wykonuje samodzielnie miejscowy nadleśniczy. RDLP w Szczecinie pełni nadzór nad nadleśnictwami, nie powinna być bezpośrednio odpowiedzialna za wykonanie działania.”</p>	<p>Uwagę uwzględniono.</p>
		<p>Uwaga do pkt 67 i 68 Zał. Nr 5 zarządzenia: Przedmioty ochrony: 9110, 9130, 9160, 9170, 91E0 Działania: 67 - <i>Faworyzowanie odnowień naturalnych w obrębie płatów siedlisk 9110, 9130, 91E0, 91F0, 91I0. W odniesieniu do płatów siedlisk 9160 oraz 9170 faworyzowanie odnowień naturalnych w obrębie płatów siedlisk oraz tolerowanie obecności graba w podroście i drzewostanie.</i> 68 - <i>Kontynuowanie, w ramach gospodarki leśnej, działań mających na celu pozostawianie martwego drewna oraz starych i obumierających drzew aż do osiągnięcia właściwego stanu siedliska.</i></p> <p>„Propozycja zmiany zapisu 68: <i>Dążenie do zwiększenia zasobów martwego drewna. Kontynuowanie w ramach prowadzonej gospodarki leśnej działań mających na celu pozostawianie i utrzymywanie w lasach do naturalnej śmierci tzw. Drzew biocenotycznych.</i></p> <p>Zgodnie z art. 32 ustawy o ochronie przyrody zadania w zakresie ochrony przyrody wykonuje samodzielnie miejscowy nadleśniczy.</p>	<p>Uwagę uwzględniono częściowo. Jako podmiot odpowiedzialny wpisano miejscowy nadleśniczy. Dla działania nr 68 pozostawiono dotychczasowy zapis, gdyż był on wypracowany w ramach kompromisu pomiędzy służbami leśnymi, a organizacjami pozarządowymi.</p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		RDLP w Szczecinie pełni nadzór nad nadleśnictwami, nie powinna być bezpośrednio odpowiedzialna za wykonanie działania.”	
		<p>Uwaga do pkt 69 Zał. Nr 5 zarządzenia: Przedmioty ochrony: 9110, 91E0 Działanie: <i>W oparciu o sieć powierzchni lasów objętych szczególną ochroną, użytków ekologicznych na zadrzewieniach, rezerwatów, wydzielen stanowiących strefę ochrony ścisłej zwierząt wytypowanie płatów, które pełnić będą funkcje powierzchni referencyjnych dla siedliska i jego odmian lokalnych. W przypadku objęcia odpowiedniego płatu siedliska powierzchniami chronionymi utworzenie powierzchni referencyjnych na najlepiej zachowanych i reprezentatywnych płatach.</i></p> <p>„Zgodnie z art. 32 ustawy o ochronie przyrody zadania w zakresie ochrony przyrody wykonuje samodzielnie miejscowy nadleśniczy. RDLP w Szczecinie pełni nadzór nad nadleśnictwami, nie powinna być bezpośrednio odpowiedzialna za wykonanie działania.”</p>	Uwagę uwzględniono.
		<p>Uwaga do pkt 71 Zał. Nr 5 zarządzenia: Przedmioty ochrony: 9160, 9170 Działanie: <i>Systematyczne zmniejszanie udziału sosny zwyczajnej i innych gatunków iglastych (świerk, modrzew, daglezja) w drzewostanach (przebudowa drzewostanów w kierunku liściastych).</i></p> <p>„Zgodnie z art. 32 ustawy o ochronie przyrody zadania w zakresie ochrony przyrody wykonuje samodzielnie miejscowy nadleśniczy. RDLP w Szczecinie pełni nadzór nad nadleśnictwami, nie powinna być bezpośrednio odpowiedzialna za wykonanie działania.”</p>	Uwagę uwzględniono.
		<p>Uwaga do pkt 72 Zał. Nr 5 zarządzenia: Przedmiotochrony: 9160, 9170 Działanie: <i>Systematyczne zwalczanie gatunków inwazyjnych w uprawach leśnych i odnowieniach, w ramach innych prac.</i></p> <p>„Propozycja zmiany zapisu: <i>Systematyczne zwalczanie gatunków inwazyjnych w uprawach leśnych, w ramach prowadzonych prac gospodarczych.</i></p>	Uwagę uwzględniono.

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		<p>Zgodnie z art. 32 ustawy o ochronie przyrody zadania w zakresie ochrony przyrody wykonuje samodzielnie miejscowy nadleśniczy. RDLP w Szczecinie pełni nadzór nad nadleśnictwami, nie powinna być bezpośrednio odpowiedzialna za wykonanie działania.”</p>	
		<p>Uwaga do pkt 73 Zał. Nr 5 zarządzenia: Przedmiot ochrony: 9190 Działanie: <i>Przebudowa drzewostanów sosnowych na siedliskach kwaśnych dąbrów dębem a nie bukiem.</i></p> <p>„Propozycja zmiany zapisu: <i>Na etapie tworzenia planów urządzania lasu uwzględnić przebudowę drzewostanów sosnowych na siedliskach kwaśnych dąbrów na drzewostany debowe.</i></p> <p>W niektórych przypadkach (wariantach) domieszkowy udział Bk na tym siedlisku sankcjonuje porozumienie pomiędzy RDOŚ w Szczecinie, a RDLP w Szczecinie, wypracowane przy współudziale uznanych przedstawicieli świata nauki.”</p>	Uwagę uwzględniono.
		<p>Uwaga do pkt 74 Zał. Nr 5 zarządzenia: Przedmiot ochrony: 9190 Działanie: <i>Eliminacja z odnowień sztucznych buka w obszarze występowania siedliska i w jego sąsiedztwie.</i></p> <p>„Propozycja zmiany zapisu: <i>Nie wprowadzać odnowień sztucznych buka w płatach siedliska kwaśnej dąbrowy, Istniejące i pojawiające się samorzutnie odnowienia naturalne Bk powinny być sankcjonowane.</i></p> <p>Propozycja zmian zapisu. Zapis jest niezrozumiały. W niektórych przypadkach (wariantach) domieszkowy udział Bk na tym siedlisku sankcjonuje porozumienie pomiędzy RDOŚ w Szczecinie, a RDLP w Szczecinie, wypracowane przy współudziale uznanych przedstawicieli świata nauki. Zgodnie z art. 32 ustawy o ochronie przyrody zadania w zakresie ochrony przyrody wykonuje samodzielnie miejscowy nadleśniczy. RDLP w Szczecinie pełni nadzór nad nadleśnictwami, nie powinna być</p>	Uwagę uwzględniono.

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		<p>bezpośrednio odpowiedzialna za wykonanie działania.”</p> <p>Uwaga do pkt 75 Zał. Nr 5 zarządzenia: Przedmiot ochrony: 9190 Działanie: <i>Faworyzowanie odnowień naturalnych w obrębie płatów siedlisk przy podejmowaniu działań utrzymujących dominację dębów w drzewostanie..</i></p> <p>„ Zgodnie z art. 32 ustawy o ochronie przyrody zadania w zakresie ochrony przyrody wykonuje samodzielnie miejscowy nadleśniczy. RDLP w Szczecinie pełni nadzór nad nadleśnictwami, nie powinna być bezpośrednio odpowiedzialna za wykonanie działania.”</p>	Uwagę uwzględniono.
		<p>Uwaga do pkt 78 Zał. Nr 5 zarządzenia: Przedmioty ochrony: 91E0, 91F0 Działanie: <i>Uwzględnić przy projektowaniu działań ingerujących w stosunki wodne konieczności zapewnienia przepływu wód bez jej stagnowania i niedoborów w dolinach cieków..</i></p> <p>„ Zgodnie z art. 32 ustawy o ochronie przyrody zadania w zakresie ochrony przyrody wykonuje samodzielnie miejscowy nadleśniczy. RDLP w Szczecinie pełni nadzór nad nadleśnictwami, nie powinna być bezpośrednio odpowiedzialna za wykonanie działania.”</p>	Uwagę uwzględniono.
		<p>Uwaga do pkt 79 Zał. Nr 5 zarządzenia: Przedmioty ochrony: 91E0, 91F0 Działanie: <i>W wąskich pasach łęgów wzdłuż cieków należy unikać planowania i wykonywania rębni zupełnej, preferując rębnię częściową lub dalej idące ograniczenie użytkowania</i></p> <p>„ Zgodnie z art. 32 ustawy o ochronie przyrody zadania w zakresie ochrony przyrody wykonuje samodzielnie miejscowy nadleśniczy. RDLP w Szczecinie pełni nadzór nad nadleśnictwami, nie powinna być bezpośrednio odpowiedzialna za wykonanie działania.”</p>	Uwagę uwzględniono.
		<p>Uwaga do pkt 80 Zał. Nr 5 zarządzenia: Przedmioty ochrony: 91E0, 91F0 Działanie: <i>Wezbrania wód i wysoki poziom wód w dolinach jako warunkujące procesy madotwórcze i zachowanie siedlisk łęgowych powinny być</i></p>	Uwagę uwzględniono.

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		<p><i>zabezpieczone lub przywrócone (nie planować ani realizować przedsięwzięć ograniczających naturalną retencję wód w dolinach i naturalne wahania poziomu wód, z wyjątkiem działań przeciwpowodziowych, realizowanych z uwzględnieniem potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych).</i></p> <p>„ Zgodnie z art. 32 ustawy o ochronie przyrody zadania w zakresie ochrony przyrody wykonuje samodzielnie miejscowy nadleśniczy. RDLP w Szczecinie pełni nadzór nad nadleśnictwami, nie powinna być bezpośrednio odpowiedzialna za wykonanie działania.”</p>	
		<p>Uwaga do pkt 82 Zał. Nr 5 zarządzenia: Przedmioty ochrony: 91E0, 91F0 Działanie: <i>Systematyczna eliminacja klonu jesionolistnego prowadzona przy okazji usuwania zadrzewień na międzywalu ze względów przeciwpowodziowych.</i></p> <p>„ Zgodnie z art. 32 ustawy o ochronie przyrody zadania w zakresie ochrony przyrody wykonuje samodzielnie miejscowy nadleśniczy. RDLP w Szczecinie pełni nadzór nad nadleśnictwami, nie powinna być bezpośrednio odpowiedzialna za wykonanie działania.”</p>	Uwagę uwzględniono.
		<p>Uwaga do pkt 87 Zał. Nr 5 zarządzenia: Przedmioty ochrony: 91F0, 91I0 Działanie: <i>W oparciu o sieć powierzchni lasów objętych szczególną ochroną, użytków ekologicznych na zadrzewieniach, rezerwatów, wydzielen stanowiących strefę ochrony ścisłej stref ochronnych zwierząt wytypowanie płatów, które pełnić będą funkcje powierzchni referencyjnych dla siedliska i jego odmian lokalnych. W przypadku objęcia odpowiedniego płatu siedliska powierzchniami chronionymi utworzenie powierzchni referencyjnych na najlepiej zachowanych i reprezentatywnych płatac.</i></p> <p>„ Zgodnie z art. 32 ustawy o ochronie przyrody zadania w zakresie ochrony przyrody wykonuje samodzielnie miejscowy nadleśniczy. RDLP w Szczecinie pełni nadzór nad nadleśnictwami, nie powinna być bezpośrednio odpowiedzialna za wykonanie działania.”</p>	Uwagę uwzględniono.
		<p>Uwaga do pkt 88 Zał. Nr 5 zarządzenia: Przedmiot ochrony: 91F0</p>	Uwagę uwzględniono.

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		<p>Działanie: <i>Sukcesywne odtwarzanie bogatych florystycznie drzewostanów typowych dla tego siedliska w miejscu istniejących drzewostanów jednogatunkowych lub mało zróżnicowanych.</i></p> <p>„ Zgodnie z art. 32 ustawy o ochronie przyrody zadania w zakresie ochrony przyrody wykonuje samodzielnie miejscowy nadleśniczy. RDLP w Szczecinie pełni nadzór nad nadleśnictwami, nie powinna być bezpośrednio odpowiedzialna za wykonanie działania.”</p>	
		<p>Uwaga do pkt 89 Zał. Nr 5 zarządzenia: Przedmiot ochrony: <i>9110</i> Działanie: <i>Preferencja rębni złożonych, usuwanie w trakcie zabiegów gatunków drzew silnie zacieniających dno lasu (bez całkowitej eliminacji rodzimych składników flory), tolerowanie luźnego zwarcia drzewostanu.</i></p> <p>„ Zgodnie z art. 32 ustawy o ochronie przyrody zadania w zakresie ochrony przyrody wykonuje samodzielnie miejscowy nadleśniczy. RDLP w Szczecinie pełni nadzór nad nadleśnictwami, nie powinna być bezpośrednio odpowiedzialna za wykonanie działania.”</p>	Uwagę uwzględniono.
		<p>Uwaga do pkt 90 Zał. Nr 5 zarządzenia: Przedmiot ochrony: <i>9110</i> Działanie: <i>Zwalczanie robinii akacjowej z obszaru siedliska i terenów przyległych.</i></p> <p>„ Propozycja zmiany zapisu: <i>Sukcesywne zwalczanie robinii akacjowej z obszaru siedliska i terenów przyległych w ramach prowadzonych prac gospodarczych.</i></p> <p>Zgodnie z art. 32 ustawy o ochronie przyrody zadania w zakresie ochrony przyrody wykonuje samodzielnie miejscowy nadleśniczy. RDLP w Szczecinie pełni nadzór nad nadleśnictwami, nie powinna być bezpośrednio odpowiedzialna za wykonanie działania.”</p>	Uwagę uwzględniono.
		<p>Uwaga do pkt 91 Zał. Nr 5 zarządzenia: Przedmiot ochrony: <i>9110</i> Działanie: <i>Unikanie wprowadzania innych gatunków drzew liściastych niż dąb i w</i></p>	Uwagę uwzględniono.

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		<p><i>cięciach pielęgnacyjnych usuwanie drzew i krzewów cienistych (buk, grab, lipa, leszczyna)..</i></p> <p>„ Zgodnie z art. 32 ustawy o ochronie przyrody zadania w zakresie ochrony przyrody wykonuje samodzielnie miejscowy nadleśniczy. RDLP w Szczecinie pełni nadzór nad nadleśnictwami, nie powinna być bezpośrednio odpowiedzialna za wykonanie działania.”</p>	
		<p>Uwaga do pkt 95 Zał. Nr 5 zarządzenia: Przedmioty ochrony: 1083, 1084, 1088 Działanie: <i>Objęcie szczególną ochroną zasiedlonych przez jelonka/pachnicę/kozioroga drzew oraz uwzględnienie przy planowaniu i realizacji zabiegów hodowlanych w ich sąsiedztwie potrzeb tych gatunków (zachowanie odpowiedniej ekspozycji, utrzymanie w sąsiedztwie drzew z odpowiednimi mikrosiedliskami lub potencjalnie odpowiednich dla tych gatunków w przyszłości).</i></p> <p>„ Za podmiot odpowiedzialny należy wpisać <i>RDOŚ, miejscowy nadleśniczy</i>”</p>	Uwagę uwzględniono.
		<p>Uwaga do pkt 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122 Zał. Nr 5 zarządzenia: Przedmioty ochrony: 6510, 9110, 9130, 9160, 9170, 9190, 91D0, 91F0, 91I0, 1318, 1324, 1337, 1355, 1352, 1166, 1188, 1083, 1084, 1088, 6144, 1149, 1030, 4056 Działanie: <i>Wykonanie zdjęć fitosocjologicznych płatów siedliska w stałych miejscach zarejestrowanych urządzeniem GPS (po 3 punkty badawcze w płatach objętych monitoringiem). Ze względu na dokładność GPS przyjąć powierzchnie koliste o promieniu 11,3 m (400 m²). Przy płatach mniejszych wykonać 1 lub 2 zdjęcia. Udział gatunków obcych, ekspansywnych, krzewów i drzew rejestrować w skali Londo. W opisie uwzględnić obecność i pokrycie odnowienia naturalnego, ew. uszkodzenia runa.</i></p> <p>„ Wnioskujemy o wykreślenie RDLP jako podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie zadania. Podmiotem odpowiedzialnym za wykonanie zadania powinna być Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska”</p>	Uwagę uwzględniono częściowo. Zapis przeredagowano na: <i>RDOŚ w Szczecinie w porozumieniu z RDLP Szczecin</i>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		<p>Uwaga do pkt 131 Zał. Nr 5 zarządzenia: Przedmiot ochrony: 6210 Działanie: <i>Uzupełnienia wymaga inwentaryzacja siedlisk kserotermicznych na terenie w zarządzie Lasów Państwowych</i></p> <p>„Podmiotem odpowiedzialnym za wykonanie zadania powinna być Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska”</p>	<p>Uwagę uwzględniono częściowo. W podmiocie odpowiedzialnym wpisano: <i>RDOŚ w Szczecinie w porozumieniu z RDLP Szczecin.</i></p>
		<p>Uwaga do pkt 148 Zał. Nr 5 zarządzenia: Przedmiot ochrony: 1083 Działanie: <i>Wykonanie inwentaryzacji terenowej potencjalnych stanowisk jelonka rogowca ocena stanu siedlisk i populacji.</i></p> <p>„Lasy Państwowe mogą wykonywać i finansować zadania ochronne bezpośrednio związane z gospodarką leśną, natomiast zadania z zakresu ochrony czynnej mogą być wykonywane pod warunkiem zapewnienia środków finansowych z RDOŚ.”</p>	<p>Uwagę uwzględniono częściowo. W podmiocie odpowiedzialnym wpisano: <i>RDOŚ w Szczecinie w porozumieniu z RDLP Szczecin.</i></p>
		<p>Uwaga do pkt 149 Zał. Nr 5 zarządzenia: Przedmiot ochrony: 1084 Działanie: <i>Wykonanie inwentaryzacji terenowej potencjalnych stanowisk pachnicy dębowej ocena stanu siedlisk i populacji.</i></p> <p>„Lasy Państwowe mogą wykonywać i finansować zadania ochronne bezpośrednio związane z gospodarką leśną, natomiast zadania z zakresu ochrony czynnej mogą być wykonywane pod warunkiem zapewnienia środków finansowych z RDOŚ.”</p>	<p>Uwagę uwzględniono częściowo. W podmiocie odpowiedzialnym wpisano: <i>RDOŚ w Szczecinie w porozumieniu z RDLP Szczecin.</i></p>
		<p>Uwaga do pkt 150 Zał. Nr 5 zarządzenia: Przedmiot ochrony: 1088 Działanie: <i>Wykonanie inwentaryzacji terenowej potencjalnych stanowisk kozioroga dębosza ocena stanu siedlisk i populacji.</i></p> <p>„Lasy Państwowe mogą wykonywać i finansować zadania ochronne bezpośrednio związane z gospodarką leśną, natomiast zadania z zakresu ochrony czynnej mogą być wykonywane pod warunkiem zapewnienia środków finansowych z RDOŚ.”</p>	<p>Uwagę uwzględniono częściowo. W podmiocie odpowiedzialnym wpisano: <i>RDOŚ w Szczecinie w porozumieniu z RDLP Szczecin.</i></p>

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
9.	Nadleśnictwo Chojna	Uwaga do pkt 89 Zał. Nr 5 zarządzenia: Przedmiot ochrony: 9110 Działanie: <i>Preferencja rębni złożonych, usuwanie w trakcie zabiegów gatunków drzew silnie zacięniających dno lasu (bez całkowitej eliminacji rodzimych składników flory), tolerowanie luźnego zwarcia drzewostanu.</i> „Ograniczenie do stosowania tylko rębni złożonych doprowadzi do braku regeneracji tego siedliska. Na obszarze ponad 80% to płaty o powierzchni ok. 1,00 ha.”	Uwagi nie uwzględniono.
		Uwaga do pkt 112-122 Zał. Nr 5 zarządzenia: „Przez jakiego wykonawcę będą wykonywane zdjęcia fitosocjologiczne płatów wymienionych siedlisk i kto będzie pokrywał koszty tego zadania.”	Uwagi nie uwzględniono. Na etapie Zarządzenia nie określa się wykonawców. Wykonawcy mogą zostać wyłonieni jedynie zgodnie z przepisami ustawy o zamówieniach publicznych. Natomiast szacunkowe koszty zadań ochronnych są podane w dokumentacji PZO oraz ogólnie w uzasadnieniu do Zarządzenia.
		Uwaga do nazewnictwa siedliska 9110 w zarządzeniu: „W dokumencie występują niejednolite zamiennie nazwy siedliska 9110 jako Ciepłolubne dąbrowy lub dąbrowy świetliste.”	Uwagę uwzględniono.
10.	Generalna Dyrekcja Ochrony środowiska Jan Balcerzak	Uwaga do pkt 22 (przedmiot ochrony: nocek łydkowłosy) Zał. Nr 3 zarządzenia: Zagrożenia istniejące: <i>B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew.</i> – “Czy to nie dotyczy nocka dużego, nocki łydkowłose sporadycznie żerują w lesie” <i>(...) wycinki starych dziuplastych drzew stanowiących miejsca rozrodu w okresie istnienia kolonii rozrodczych</i> – “To nie dotyczy tego gatunku nietoperza a kryjówek godowych samców nocka dużego”	Uwaga uwzględniona. Zgodnie z nowymi danymi, zawartymi w publikacji pt.: „Nietoperze Europy i Afryki północno-zachodniej” (Ch. Dietz, O von Helvesen, D. Nil, MULTICO Oficyna Wydawnicza, Warszawa 2009, s.209, nocki łydkowłose, oprócz strychów i innych siedzib człowieka, mogą również wykorzystywać stare dziuplaste drzewa na miejsca rozrodu. Jednak, ze względu na dane pochodzące z wielu innych publikacji, uwagę uwzględniono.
		Uwaga do pkt 23 (przedmiot ochrony: nocek duży) Zał. Nr 3 zarządzenia: Zagrożenia istniejące: <i>G05.03 penetracja/uszkodzenie poniżej poziomu dna morskiego</i> – „Czyba dotyczy nocka łydkowłosego?” W opisie zagrożeń: - do (...) niedostatecznego rozpoznania wielkości populacji i jej rozmieszczenia dodano i jej rozmieszczenia; - do (...) niepokojenia w miejscach rozrodu i hibernacji dodano rojenia;	Uwagę uwzględniono częściowo. Zagrożenie to (w opisie zagrożenia: płoszenie) dotyczy zarówno nocka łydkowłosego, jak i nocka dużego (w opisie zagrożenia: niepokojenie...). Zmieniono kod zagrożenia na bardziej ogólny <i>G05 Inna ingerencja i zakłócenia spowodowane przez działalność człowieka</i> . Pozostałe uwagi uwzględniono.

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		Ponadto: „Przy analizie zagrożeń nie uwzględniono żerowisk tego nocka”	
		Uwaga do pkt 27, 28, 30 (przedmioty ochrony: traszka grzebieniasta, kumak nizinny, boleń) Zał. Nr 3 zarządzenia: „Czy nie brakuje tu zagrożenia H01 zanieczyszczenie wód powierzchniowych.”	Uwaga uwzględniona.
		Uwaga do pkt 8-21 Zał. Nr 4 zarządzenia: <i>Dążenie do przywrócenia właściwego stanu ochrony (...)</i> – „Dążenie nie jest celem”	Uwagę uwzględniono. Zapis przeredagowano.
		Uwaga do pkt 29, 31-35 Zał. Nr 4 zarządzenia: <i>Uzyskanie dobrego rozpoznania stanu populacji (...)</i> - „Może lepszym celem byłoby po prostu rozpoznanie stanu i rozmieszczenia populacji”	Uwagę uwzględniono.
		Uwaga do Zał. Nr 5 zarządzenia: „Wiele działań wymaga przemyślenia bo nie są działaniami Duży rozrzut w lokalizacji – od konkretnych działek do zapisu typu <i>Wszystkie znane płaty siedliska</i> ”	Uwagi nie uwzględniono. Uwaga nie jest konkretna i dotyczy wszystkich działań ochronnych. Zmiana całego zał. nr 5 Zarządzenia wymagałaby ponownego przeprowadzenia konsultacji społecznych. Zgodnie z wytycznymi GDOŚ działania ochronne mają mieć formę wskazań dotyczących ochrony przedmiotów ochrony.
		Uwaga do pkt 92 (przedmioty ochrony: nocek łydkowłosy i nocek duży) Zał. Nr 5 zarządzenia: <i>Na podstawie art. 49 i art. 52 ustawy o ochronie przyrody rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt zakazuje się zabijania, niszczenia form młodocianych oraz niszczenia siedlisk i ostoi oraz gniazd, a także schronień gatunków chronionych.</i> – „Po co w pzo tego typu informacja – na pewno to nie jest działanie” <i>W przypadku obecności chronionych gatunków nietoperzy prace budowlane należy wykonać poza ich okresem lęgowym.</i> – „rozrodczym” <i>Natomiast w przypadku konieczności zniszczenia podczas prac budowlanych siedlisk chronionych gatunków nietoperzy należy uzyskać zezwolenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska</i> – „Takie założenie jest niebezpieczne, znam przykłady z życia wzięte, że założenie, że remont poza okresem rozrodczym nie zaszkodzi nietoperzom spowodowało w efekcie zlikwidowanie kolonii. To nie jest działanie ochronne”	Uwaga uwzględniona. Zapis działania ochronnego, jakim jest edukacja społeczeństwa z zakresie ochrony gatunkowej nietoperzy, został przeredagowany. Usunięto część zapisów mających charakter informacyjny.

L.p.	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
		Uwaga do pkt 94 (przedmiot ochrony: wilk) Zał. Nr 5 zarządzenia: (...) oraz dążenie do stworzenia zadrzewionych korytarzy ekologicznych w obrębie tych terenów – „To nie jest działanie, zamiast tego zapisu powinno być np. tworzenie zadrzewień lub konkretnych działkach ewidencyjnych lub grupach działem”	Uwagę uwzględniono częściowo. Zapis przeredagowano. Działki i grupy działek do tego zadania będą wytypowane podczas trwania PZO.
		Uwaga do pkt 95 (przedmioty ochrony: 1083, 1084, 1088) Zał. Nr 5 zarządzenia: <i>Objęcie szczególną ochroną zasiedlonych przez jelonka/pachnicę/kozioroga drzew oraz uwzględnienie przy planowaniu i realizacji zabiegów hodowlanych w ich sąsiedztwie potrzeb tych gatunków (zachowanie odpowiedniej ekspozycji, utrzymanie w sąsiedztwie drzew z odpowiednimi mikrosiedliskami lub potencjalnie odpowiednich dla tych gatunków w przyszłości - „Jest tu opieka nad starymi drzewami a brakuje mi odnowień czyli działań typu sadzenie drzew, które w perspektywie kilkudziesięciu lat „przejmą” populacje tych chrząszczy z drzew gdzie obecnie bytują”</i>	Uwagi nie uwzględniono. Zapis odnosi się również do następstwa pokoleń: „(...) utrzymanie w sąsiedztwie drzew z odpowiednimi mikrosiedliskami lub potencjalnie odpowiednich dla tych gatunków w przyszłości „. Problemem nie są odnowienia, które są przeprowadzane, a wycinka drzew – następców, zanim osiągną wiek, w którym mogą być zasiedlane przez jelonka/pachnicę/kozioroga.
		Uwaga do pkt 122 Zał. Nr 5 zarządzenia: Obszar wdrażania: <i>Stanowiska 1318, 1324, 1337, 1355, 1352, 1166, 1188, 1083, 1084, 1088, 6144, 1130, 1149, 4056</i> – „Mało konkretnie, lepiej by było gdyby wskazano gdzie to będzie robione”	Uwagi nie uwzględniono. Stanowiska do monitoringu będą wytypowane w trakcie trwania PZO.
		Uwaga do pkt 138 i 139 Zał. Nr 5 zarządzenia: <i>Uzupełnienie inwentaryzacji terenowej stanowisk nocka łydkowłosego. Uzupełnienie inwentaryzacji terenowej stanowisk nocka dużego. – „a żerowiska?”</i>	Uwagę uwzględniono. Zapisy przeredagowano: <i>Uzupełnienie inwentaryzacji terenowej stanowisk (żerowiska, kolonie rozrodcze, zimowiska) nocka łydkowłosego/nocka dużego.</i>
11.	Wójt Gminy Widuchowa	Uprzejmie informuję, iż (...) Uchwałą Nr XXVI/223/2013 Rady Gminy Widuchowa z dnia 30 grudnia 2013 r. w sprawie przyjęcia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Widuchowa utraciły moc uchwały: Nr XXX/308/98 Rady Gminy Widuchowa z dnia 18 czerwca 1998 r. w sprawie przyjęcia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Widuchowa oraz Nr V/48/2003 z dnia 23 kwietnia 2003 r., Nr XXVIII/249/2005 z dnia 28 października 2005 r., Nr XVI/170/2008 z dnia 16 września 2008 r., Nr XXXI/320/2010 i Nr XXXI/321/2010 z dnia 29 kwietnia 2010 r., Nr IX/69/2011 z dnia 13 września 2011 r. oraz Nr X/80/2011 z dnia 3 listopada 2011 r. w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Widuchowa.	Uwagę uwzględniono.

Zgłoszone wnioski i uwagi w ramach postępowania z udziałem społeczeństwa miały realny wpływ na ostateczną treść dokumentu. W ramach autokorekty RDOŚ w Szczecinie dokonano poprawek nie mających wpływu na treść merytoryczną zarządzenia.

Podstawowym środkiem realizacji przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie obowiązku wynikającego z przepisu art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, mającego na celu *zapewnienie możliwości udziału zainteresowanych osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000*, było zorganizowanie i przeprowadzenie z udziałem Wykonawcy projektu planu, cyklu spotkań dyskusyjnych, na które zaproszone zostały wszystkie kluczowe z punktu widzenia ochrony obszaru grupy interesów. W ramach ww. procedury odbyło się pięć spotkań dyskusyjno-warsztatowych, które zrealizowano do 30 września 2011 r. Zaproszeni przedstawiciele organów, instytucji oraz podmiotów zainteresowanych ochroną obszaru, stworzyli tzw. Zespół Lokalnej Współpracy tj. grupę roboczą pracującą nad opracowaniem projektu planu. W skład zespołu dla obszaru o znaczeniu Wspólnotowym Dolna Odra PLH320037 weszli reprezentanci oraz przedstawiciele następujących grup interesu:

- 1) Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, Oddział w Gorzowie Wielkopolskim;
- 2) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie;
- 3) Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie;
- 4) Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie;
- 5) Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział Szczecin;
- 6) Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego;
- 7) Urząd Miejski w Chojnie;
- 8) Urząd Miejski w Cedyni;
- 9) Urząd Miejski w Moryniu;
- 10) Urząd Miejski w Mieszkowicach;
- 11) Urząd Miejski w Szczecinie;
- 12) Urząd Miasta i Gminy Gryfino;
- 13) Urząd Gminy Widuchowa;
- 14) Urząd Gminy Boleszkowice;
- 15) Nadleśnictwo Mieszkowice;
- 16) Nadleśnictwo Chojna;
- 17) Nadleśnictwo Dębno;
- 18) Nadleśnictwo Gryfino;
- 19) Nadleśnictwo Trzebież;
- 20) Zachodniopomorskie Towarzystwo Przyrodnicze;
- 21) Biuro Planowania Przestrzennego Miasta Szczecin;
- 22) ENERTRAG Polska Sp. z o.o.;
- 23) Klub Przyrodników;
- 24) Muzeum i Instytut Zoologii PAN;
- 25) Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków;
- 26) Ogród Botaniczny Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu;
- 27) PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna Spółka Akcyjna oddział Dolna Odra;
- 28) Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze w Szczecinie;

- 29) Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich;
- 30) Szczecińska Kopalnia Surowców Mineralnych;
- 31) Towarzystwo Miłośników Ziemi Cedyńskiej;
- 32) Zespół Elektrowni Dolna Odra w Nowym Czarnowie;
- 33) Elektrownia Wiatrowa Komarowo Sp. z o.o.;
- 34) Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Celem spotkań dyskusyjnych było wypracowanie przez ich uczestników wspólnej wizji ochrony obszaru Natura 2000 uwzględniającej zarówno obowiązek ochrony przedmiotów ochrony przy wykorzystaniu wiedzy naukowej, jak i przy wykorzystaniu lokalnej wiedzy na temat obszaru oraz potrzeb i aspiracji osób oraz podmiotów korzystających z obszaru do zrównoważonego rozwoju. Jednocześnie udostępniono skrzynkę mailową o adresie: pzo.szczecin@rdos.gov.pl, na którą zarówno członkowie ZLW jak i inni interesariusze związani z obszarem mieli możliwość kierowania swoich uwag do tworzonego dokumentu. Na stronie internetowej <http://szczecin.rdos.gov.pl/> w zakładce „Plany zadań ochronnych” publikowano wszelkie informacje oraz materiały dotyczące prowadzonych prac nad planem. Zgłaszane na bieżąco w trakcie prac Zespołu Lokalnej Współpracy uwagi i wnioski członków grupy miały realny wpływ na ostateczną treść przyjętego dokumentu.

Projekt planu zadań ochronnych zgodnie z dyspozycją przepisu art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody, uzyskał na posiedzeniu w dniu 12 marca 2014 r. pozytywną opinię Regionalnej Rady Ochrony Przyrody, działającej przy Regionalnym Dyrekturze Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Wojewoda Zachodniopomorski pismem z dnia 21 marca 2014 r., znak: NK-3.0522.3.2014.KD, działając na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, uzgodnił projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolna Odra PLH320037, nie wnosząc żadnych uwag.

Realizacja działań ochronnych i monitoringowych, zawartych w niniejszej regulacji prawnej finansowana będzie zgodnie z przepisem art. 39 ustawy o ochronie przyrody, m.in. ze środków Unii Europejskiej, a w zakresie nie objętym finansowaniem przez Wspólnotę, ze środków budżetu państwa, a także z budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Szacuje się, że koszt realizacji działań ochronnych oraz monitoringowych zawartych w niniejszym akcie normatywnym w okresie obowiązywania planu wyniesie łącznie 18 590 000 zł.

Ze względu na specyfikę prac przyjęto kombinacje wynikające z łączenia poszczególnych usług. Uzyskane koszty należy traktować jedynie bardzo orientacyjnie, gdyż ze względu na specyfikę prac i terenu mogą się znacznie różnić u różnych wykonawców:

- działania związane z ochroną czynną – 5 592 000 zł,
- działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania – 12 370 000 zł,
- działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych – 522 000 zł,

- uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony – 106 000 zł.

Zarządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

Zarządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionów.

Zarządzenie nie narusza zapisów zawartych w:

- Dyrektywie Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków tzw. Dyrektywa Ptasia (Dz. Urz. UE L 103 z 25.04.1979 r., str. 1-18, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t.1, str. 98 z późn. zm.);
- Dyrektywie Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory tzw. Dyrektywa Siedliskowa (Dz. Urz. L 206 z 22.07.1992 r., str. 7—5 z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102 z późn. zm.);
- Dyrektywie 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu (Dz. Urz. L 143, 30/04/2004 P. 0056 - 0075) tzw. Dyrektywy Odpowiedzialnościowej.

Zarządzenie nie zawiera przepisów technicznych i nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).